

SPEJDER JUL 1982

SPEJDERNES JULEMARKED

Tænk på Fuglene

ÆGT
HONNING-
KAGE

Pant på JULEN

Varme
kbleskiver

JULSTREE
I ALLE
STORBYER

TAG
SEJL

Basil Kaul 1980

Han har den hele, vide verden i sin hånd

Af Elisabeth Uldall – Illustration Bodil Kaalund

Har du nogensinde prøvet at ride på et æsel?

Det er ikke særligt nemt. For det første er et æsel meget stædigt. Man kan måske nok få det igang. Men så vil det måske slet ikke gå derhen, hvor man selv gerne vil. For det andet er der ikke særlig god plads på et æsel. Det er meget mindre end en hest.

I det gamle Israel havde mange mennesker et æsel. Ligesom idag til at ride på. Eller til at bære ting og sager.

Josef havde også et æsel. Da han og Maria var nødt til at flygte fra Kong Herodes og hans soldater, brugte de et æsel. De flygtede til Ægypten. På æslet sad Maria og Jesusbarnet. De havde ikke ret meget med sig. De var meget fattige. Hvis du ser på et landkort, vil du opdage, at der er langt fra Israel til Ægypten. Jeg har sommetider spekuleret på, hvordan Josef dog kunne få sit æsel til at gå hele den lange vej? Med Maria og Jesusbarnet på ryggen.

Jeg så engang et billede af deres rejse. Det var hugget ud i sten og sad i en kirke. På de billeder, vi plejer at se til jul, er der som regel julesne og juletræer. Eller engle og nisser. Eller

vi ser Maria og Jesus i stalden med de hellige tre konger. Allesammen dejlige eller flotte eller sjove julebilleder. Men sten-billedet, jeg så, det var ikke særligt smukt eller flot. Josef gik foran og hev i æslet, der ikke ville gå. Det så temmelig sur ud. Det skulle jo gå stærkt. For de flygtede. Og Maria og Jesus havde været tunge at bære på. De to har ikke siddet særligt behageligt. Der var ikke nogen landeveje dengang. Højest bjergstier og spor i ørkensandet.

På sten-billedet kan man se, at Jesus holder sin mor i hånden. Sikkert for ikke at falde af. Med den anden hånd griber han efter noget, Maria rækker ham. Det er en rund kugle. Måske en bold eller et æble. Men det ligner også jordkloden. Det er ligesom, at Maria vil række ham hele verden.

»Han har den hele, vide verden i sin hånd!« Kender du den sang? Juleaften har Jesus hele verden i sin hule hånd. For vi kan godt lide jul. Alle kristne mennesker fejrer jul på een eller anden måde. Vi går f.eks. i kirke. Vi spiser julemad og giver hinanden julegaver. Vi fejrer, at Jesus har fødselsdag.

Men har du tænkt på, om Jesus også har den hele, vide verden i sin hånd

til hverdag? Når det er surt og trist, eller når vi f.eks. er kede af, at det går os dårligt?

På det sten-billede, jeg kender, ser det ud til, at jordkuglen er lige ved at trille fra Jesusbarnet. De skal jo skynde sig. De er på flugt fra dem, der vil slå Guds Søn ihjel!

Julenat blev Jesus født i stalden. Da var han ikke på flugt. Men snart begyndte rejsen til Ægypten. Siden har Jesus ikke været på flugt. Heller ikke selv om der er nok af mennesker, der vil ham til livs. Også idag.

Til Påske red Jesus – igen på et æsel – lige ind i Jerusalem, – hvor hans fjender korsfæstede ham. Og den dag idag vil han gerne være der, hvor mennesker er sammen. Vi plejer at sige, at han kommer os i møde, når vi taler eller synger om ham.

»Han har den hele, vide verden i sin hånd!« synger vi. Det samme står der i en gammel julesalme, »Lovet være du, Jesus Krist!«

»Verden går i dit ledebånd, dig dog svøbte en kvindes hånd, du, som har skabt og styrer alt, blev dog på skød barnlille kaldt. O Gud ske lov!«

BP

Af Børge Jensen

Er vi ved at glemme Baden-Powell i spejderbevægelsen? Jeg har i den senere tid spurgt en del spejdere, om de vidste, hvem B.-P. var, og helt bortset fra den enkelte, der begyndte at snakke benzin, så viste det sig, at det er meget begrænset, hvad vor tids spejdere kender til spejderbevægelsens grundlægger.

– Og det er faktisk synd, for B.-P. var på alle måder et spændende menneske og en fantastisk personlighed.

Den 22. februar i 1982 – den dag alle spejdere kender som Thinkingday – har det været Baden-Powell's 125 års fødselsdag, og lad da denne halv-

runde mærkedag være anledningen til en historie om B.-P. og hans liv.

Han blev født i London i England, og dagen var altså 22. februar 1857. Hans navn i dåben blev Robert Stephenson Smyth Powell. Han var født ind i en stor og lykkelig familie med mange børn, men ulykkeligvis døde faderen allerede, da Robert var 7 år.

Da Robert – eller Stephe, som han blev kaldt i sine drengeår – var 13, kom han på en kostskole, der hedder Charterhouse. På grund af familiens dårlige økonomiske kår fik han hel friplads på skolen. Nu skal ingen tro, at den kom-

mende verdensspejderchef var et dydsmønster og et hængehoved. Det var han langt fra. Sagen var, at han altid havde så mange andre ting i hovedet, at der ikke kunne blive megen tid tilovers for bøgerne. Han har selv fortalt, at han én gang opnåede at blive nummer 19 i klassen – og de var netop 19!

Til gengæld var der meget andet, som optog Stephe helt og fuldt: På fodboldbanen var han en udmærket målmand, og fra sin tidligste barndom var han en ivrig og talentfuld tegner, hvis streg hver eneste spejder i verden nok kender bedre, end de kender tegneren selv. Han elskede at klæde sig ud og at spille amatørteater, og det blev han ved med hele livet. Det er helt afgjort B.-P.'s fortjeneste, at sketches og skuespil har fået en så betydelig plads i spejderarbejdet. Endelig elskede Stephe at være ude i naturen, gerne helt alene, så han i uforstyrret ro kunne få lov at opleve, hvilket liv der rører sig derude i skoven, i marken og på stranden. Men den dystre skole lagde desværre mindre vægt på kvikke påhit, naturglæde og godt humør end på Stephe's boglige lærdom, og det var en stor skuffelse for familien, ja nærmest en skandale, da det viste sig, at Oxford Universitet blankt afviste at optage ham, da han havde afsluttet Charterhouse-tiden.

Mens de andre var forfærdede, fandt den unge Robert en annonce i avisen om en optagelsesprøve for kommende linieofficerer i hæren. Robert havde aldrig før tænkt på en

fremtid i hæren. – Men når nu Oxford ikke ville have ham ... Han indstillede sig til prøven, og det gik godt, faktisk helt utroligt godt. Der var 718 deltagere, og Robert blev nr. 5 i prøven til infanteriet og nr. 2 til kavaleriet. Den fine placering betød, at han helt slap for at gå på officersskole og blev sendt direkte afsted til 13. hussarregiment i Indien med rang af sekondløjtnant.

I de følgende mange år gjorde Baden-Powell strålende karriere i den britiske hær. Han forrettede hovedsagelig tjeneste i Indien og i det sydlige Afrika. Det er ikke meningen, at vi her skal beskæftige os meget med B.-P.'s militære løbebane, men det er interessant at se, at de felter, hvor han især gjorde sig bemærket, netop var i det, som senere skulle blive til de typiske »spejderaktiviteter«. Han optrådte meget i skuespil, han tegnede altid – især naturen, dyr og mennesker – og han specialiserede sig i militær spejdnings med snigning, sløring og iagttagelse som det vigtigste.

Det var i Boerkrigen, at B.-P. blev hele Storbritanniens helt. Krigen opstod mellem briterne og boerne, de hvide indbyggere i Sydafrika. B.-P. kom egentlig til Sydafrika med den opgave at søge at hindre krigen i at bryde ud. Spændingen mellem parterne var dog for stor, og inden længe var krigen brudt ud. Baden-Powell blev snart med en styrke på 7-800 soldater indesluttet i Mafeking. Byen var omringet af en boerhær på ca. 9.000 mand. Befolkningen i Mafeking be-

Har man lært at gemme sig for en lærer, kan man også skjule sig for fjenden.

stod af ca. 8.000 indfødte og et par tusinde hvide.

Alle regnede med, at Mafeking ville blive indtaget i løbet af ganske kort tid, men B.-P. havde evne til altid at gøre det uventede og til at holde humøret og moralen oppe hos de belejrede. Under denne inspirerende ledelse lykkedes det briterne at holde ud i 216 dage, indtil en undsætningsstyrke endelig befriede dem i maj 1900.

Nu skal ingen tage fejl og tro, at denne belejring af en lille by i Sydafrika gik ubemærket hen. Det var langt fra tilfældet. Efter et af de første bombardementer på byen sendte B.P. en melding med denne ordlyd: »Alt vel. Fire timers bombardement. En hund dræbt«.

Denne melding gik hele verden rundt, og den blev overalt taget som et bevis på kommandantens ukuelige humør. Da meldingen om, at Mafeking endelig var undsat, nåede frem til London den 18. maj, kogte hovedstaden over i et myldrende menneskehav af begejstrede Londonere. Alle sang i ét væk med på nationalsangen og skreg sig hæse i hurraråb for B.-P. og for Mafeking. Han var virkelig blevet

Spejd og militær er to vidt forskellige ting.

nationens helt, og straks efter sejren forfremmedes han til generalmajor – den yngste general i hæren.

Baden-Powell havde lært meget under Mafekings belejring. En af hans erfaringer var, at store drenge kunne aflaste voksne for en stor del af deres opgaver. I Mafeking havde han således skabt et kadetkorpset, der frigjorde mange soldater ved at klare en del af deres vagt- og ordonnanstjenester.

Efter krigen kom B.-P. som generalinspektør for kavaleriet meget rundt i landet, og i Glasgow kom han derved engang til at opleve en parade af drenge fra »Boys' Brigade«. Det drejede sig om en organisation, som ville »udbrede Kristi herredømme blandt drenge og fremelske lydighed, ærbødighed og disciplin«. Ved paraden gjorde 7000 drenge exercits i uniformer og udstyret med trægeværer.

Baden-Powell var imponeret over opvisningen og over

korpsets begejstring og dygtighed, men han syntes, der var for megen efterligning af militæret i Boy's Brigade.

Erfaringerne med kadetkorpset og oplevelsen af paraden i Glasgow satte en masse tanker i gang hos B.-P. Jo mere han

tænkte, des klarere stod det ham, at der i England var brug for den helt rigtige drengbevægelse. Den skulle indeholde elementer fra både Boy's Brigade og kadetkorpset, men meget andet skulle også med. Denne spejderorganisation skulle fremelske selvstændighed, selvhjulpethed, fysisk styrke og mod, naturglæde og kreativ udfoldelse. Den skulle give drengene spænding, eventyr og munterhed, sans for hjælpsomhed og glæden ved det enkle, det ægte og primitive, f.eks. ved lejrLiv og vandreture. Og arbejdet skulle ske i den lille gruppe, patruljen.

På et tidspunkt følte B.-P., at det ikke længere slog til med tanker og teorier, nu måtte tingene prøves i praksis. I 1907 fik han samlet en flok drenge, som under hans egen ledelse skulle holde sommerlejr på Brownsea Island på den engelske sydkyst. De 21 drenge fordeltes i 4 patruljer: (de senere så berømte Gilwell-patruljer) Spover, Ravne, Tyre og Ugler. Lejren blev en glimrende bekræftelse på B.-P.'s tanker: Patruljesystemet fungerede; der blev tændt bål med 2 tændstikker (- og uden brug af papir!), rundt om aftenens lejrball blev der sunget, spillet sketches og fortalt spændende beretninger. Der blev tegnet mange skitser, og de prøvede iagttagelsesløb og sporingsege. Og patruljerne holdt nattevagt og deltog i deres første hvaljagt - på en flydende jernbanesvælle.

Baden-Powell var yderst tilfreds med lejren, og nu turde han begynde at tro på, at hans

Portræt af Jokilobovu - et godt eksempel på B.-P.'s store evner som tegner.

tanker duede i praksis. Tiden måtte nu være inde til, at han forelagde sin spejderplan for en større offentlighed.

Han skrev en række hefter, »Scouting for Boys«. Her fortalte han, hvad spejdere arbejdede med, og hvordan de kunne finde sammen i en patrulje. Han berettede om Brownsea Island - lejrens spændende dage, og han bragte et helt skuespil med anvisning på, hvordan læserne selv kunne lave kostumerne. Han fortalte også egne oplevelser, blandt andet om det nu så berømte kadetkorps.

Det blev ialt til 6 hefter, der senere udkom som en samlet bog. Disse hefter blev revet væk af britiske drenge, og i løbet af kort tid dukkede der tusindvis af patruljer op over hele landet. Det lød jo udmær-

ket, men B.-P. var bange for, at mange af disse patruljer kunne udvikle sig til hvad-somhelst, hvis de ikke hurtigt blev vejledt og styret af B.-P. selv eller dem, som hjalp ham. Han bestræbte sig derfor på at få oprettet råd i alle distrikter, råd af voksne, som kunne bistå de tropsførere, der blev valgt til at lede patruljerne.

Der begyndte også at udkomme et blad, »The Scout«, hvor B.-P. hele tiden kunne inspirere spejderne og berette nyt om bevægelsen.

Samtidig begyndte man at lægge faste rammer for spejderkorpset: uniformen med de korte bukser, den store spejderhat, tørklædet og spejderstaven, spejderliljen med dens symboler og brugen af venstre hånd til hilsen. Man fik valgsproget »Vær Beredt«, og hele Sct. Georgslegenden indførtes. Ligeledes formuleredes spejderloven og -løftet, og bestemmelserne om prøver og duelighedstegn blev fastlagt.

I dag virker det helt forbløffende, at næsten alle disse ting helt og holdent er B.-P.'s egne ideer. Og han gjorde et kæmpearbejde for sin nye bevægelse, en rent ufattelig indsats med at skrive artikler om spej-

dersagen, rejse på lange, trættende foredragsrejser for at fortælle om sine spejderideer og med at skrive breve i hobetal for at forklare sine synspunkter og for at bede mange forskellige mennesker om hjælp.

Fra begyndelsen havde Baden-Powell forestillet sig spejderbevægelsen som en ren britisk foreteelse, men det viste sig snart, at spejdertanken kunne rive alle drenge med, hvor de så end boede. Inden der var gået mange måneder, begyndte spejdertroppe at skyde op over det meste af verden, fra Skandinavien til Sydamerika. Alle ville gerne have lejlighed til at mødes med Baden-Powell for at høre fra ham selv, hvordan de skulle gribe deres spejderarbejde an. Også disse forventninger søgte B.-P. at leve op til. Han rejste langt omkring og talte spejdernes sag, hvor han kom frem.

På en sådan rejse traf han i 1912 en smuk, ung kvinde, Olave Soames, som straks gjorde et meget stærkt indtryk på ham. Han forelskede sig faktisk til op over begge ører og allerbedst: - Olave var mindst lige så forelsket som han. Det, som bekymrede B.-P. mest, var, at hans hjertenskær kun var 22, mens han selv var 54, men hun fejede alle hans bekymringer til side, og inden rejsen sluttede, var de enige om, at de ville have hinanden.

B.-P. var begejstret for sin ud-kårne, og det har alle vi andre også god grund til at være, for samtidig med at hun viste sig at blive en fortræffelig livsled-

Takkekort for blomster og breve efter en operation i 1934.

Many, many thanks for your kind thought for me
I am in excellent health and going on well!
Baden-Powell

sager for B.-P., så viste det sig snart, at hun også var netop den kvinde, der kunne organisere pigespejderbevægelsen. Pigerne havde nemlig også forlangt at blive spejdere, men her kom B.-P.'s evner til kort. Hans talent lå langt mere i retning af at fornemme drenges drømme og behov. Så nu fik han på én gang en hustru og en strålende medarbejder.

Det blev et godt og rigt ægteskab, der fik lov at vare i godt 28 år. (Forresten behøvede de kun at holde fødselsdag een gang om året, da også Olave var født den 22. februar).

Spejderarbejdet optog næsten al deres tid, men der gik dog ikke en dag uden at Baden-Powell tegnede eller malede akvarel. Alle tegningerne i denne artikel stammer fra B.-P.'s egen hånd, skønt ingen kan sige hvilken hånd – han skrev og tegnede nemlig lige så godt med venstre som med højre hånd.

Da det første internationale spejdertræf skulle afholdes i London i 1920, ville det udvalg, der stod for forberedelserne, kaldé det »stævne« eller »udstilling«, men med vanlig sans for den maleriske og magiske betegnelse foreslog B.-P. i stedet navnet »Jamboree«, der egentlig betyder noget i retning af »skæg og ballade«. Dette navn blev valgt – og mon ikke alle senere spejdere synes, det var et godt valg?

Ved slutningsparaden blev B.-P. udråbt til verdensspejderchef, en hæder der også blev Olave til del, da hun i 1930 blev kåret som verdenspigespejderchef.

Frimærker med den første spejder – og hans kone – er udgivet verden rundt.

Ved afslutningen af den 5. verdensjamboree i Holland i 1937 tog B.-P. afsked med verdensspejdere.

Det rigtigste er måske at bruge hans egne ord:

»Spejdere, nu er tiden kommet for mig til at sige farvel. I ved, at mange af os aldrig vil mødes igen i denne verden. Jeg går i mit 81. år og er nær ved afslutningen af mit liv. De fleste af jer er ved begyndelsen af jeres, og jeg ønsker for jer, at jeres liv må give jer lykke og held. Det kan I selv gøre meget til ved at gøre jeres bedste for at leve efter spejderloven hele jeres liv.

Jeg vil bede jer alle bevare jamboreemærket på jeres uniform. Det vil minde jer om den lykkelige tid, I har haft her i lejren. Det vil minde jer om at tage spejderlovens ti punkter som rettesnor for jeres liv, og det vil minde jer om de mange venner, som I har rakt en venskabshånd, og på den måde bidrage til at virkeliggøre Guds rige og fred blandt menneskene.

Nu farvel. Gud velsigne jer allesammen.«

Kort efter slog Olave og Robert Baden-Powell sig ned i Kenya i Østafrika, og her levede B.-P. sine sidste, stillfærdige år til hans liv langsomt ebbede ud i januar 1941.

Lady Baden-Powell levede mange år endnu. Hun rejste over hele verden med skib, tog, fly, richshaw, kano, elefant – her i Danmark med helikopter – og lige til sin død i 1977 var hun en stor inspiration for spejdere overalt på jorden.

JUL PÅ STRÅ

Af Gunvor Ask

Det kan være vanskeligt at få fat i gode strå nu om dage, fordi alt korn bliver mejeriærsket. Men her op til jul kan man jo købe et fugleneg – havre – og lade fuglene få kernerne og selv bruge stråene. Ellers kan man måske få strå i en hobbyforretning.

Stråene er nemmere at bøje og revner ikke så let, hvis de lægges i blød i lunken vand i mindst en time. Ud over stråene skal du bruge rødt garn, rød sytråd og en stump kransetråd, som fås hos en blomsterhandler eller isenkræmmer.

Julebuk

Brug en håndfuld fugtige strå. Bind rundt om stråene med 8 cm's mellemrum, som vist på tegningen: det længste stykke fra kernerne og ind (heraf skal hoved og horn laves).

Fordel stråene til fire ben, hale og hoved. Bind så rundt om benene ved (1) og

(2). Bind for halen (3) og for halsen (4) og fordel stråene til hoved og horn. Bøj til hoved og bind (5), flet de to horn så lange, de kan blive og bind for dem ved (6). Klip benene til, så de bliver lige lange, og klip hoved og hale til. Mens bukken tørrer, kan man lade den stå mellem to tunge ting eller binde en snor fra ben til ben, så de får den rigtige vinkel, når bukken skal stå. Måske skal hovedet også bindes under tørringen.

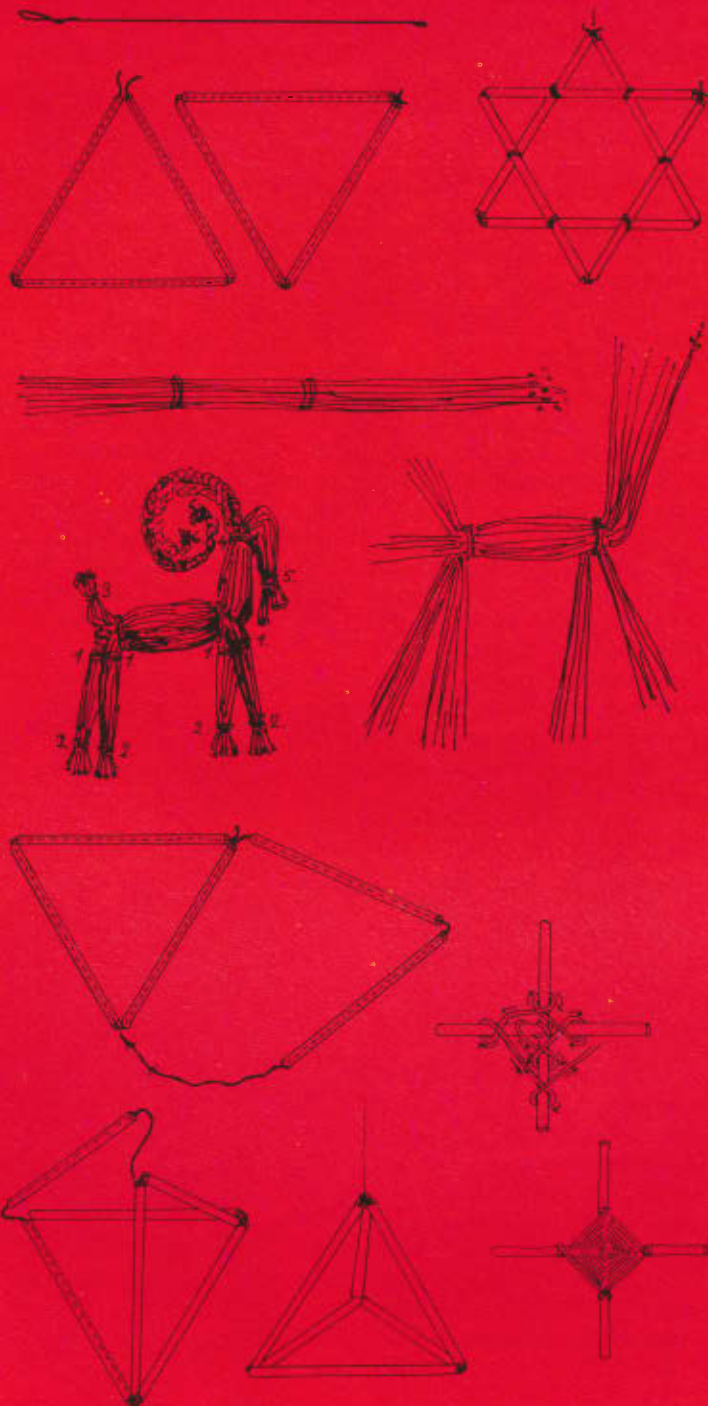
Uro

Den store stjerne er lavet af strå, der er 22 cm lange. I dens hjørner og samlinger er alle de små figurer hængt op inden i og under hinanden. Her kan man variere efter fantasi og tålmodighed.

Nu får du brug for en nål, som du kan lave af kransestråden. Lav et øje i den ene ende og buk den anden ende om, så spidsen ikke kan rive.

Stjernerne: Klip 6 lige lange stykker strå (f.eks. 8 cm). Sæt dem sammen til to trekanter ved at trække rødt garn igennem med nålen og bind en knude. Læg de to trekanter oven på hinanden og bind dem sammen, hvor de rører hinanden.

Pyramiderne: Klip 6 lige lange stykker strå (f.eks. 5 cm). Træk tre af dem på garnet og bind dem sammen til en trekant. Fortsæt så med garnet gennem to

nye strå og træk det gennem et af de første tre en gang mere, som vist på tegningen. Du skal være forsigtig, for der er jo en tråd i forvejen. Træk så det sidste strå på og bind garnet mellem de to løse strå.

Halmkransene: Bind to strå (f.eks. 22 cm lange) sammen i den ene ende og lad garnets ende være. Fold så stråene sammen som en musetrappe. Når der er ca. 1½ cm strå tilbage, bøjes enderne rundt og bindes sammen med garnet. Hvis kransen skal hænges op, kan der laves en løkke af det.

Den store figur nederst i midten af uroen laves af 9 strå, der bindes sammen i den ene ende. Det ene strå i midten forbliver ret – de andre bøjes sammen to og to til musetrapper. Efterhånden som de bliver færdige, bindes de til det midterste strå, så de danner en bue.

De røde garnkors kaldes Guds Øje og er bl.a. brugt af Mexicos indianere. Læg to strå i kors og bind dem sammen med rødt garn. Brug så den lange ende af garnet til at sno rundt om stråene som vist på tegningen. Man kan lave figurene større eller mindre eller lave et ophold, komme lim på stråene et stykke ude og derpå vikle mere garn på. Slut af ved at klippe garnet over, komme lim på og hæfte enden af garnet fast. Hæng figuren op i en sytråd.

Krudtrejsen

Af Thøger Birkeland – Illustrationer Palle Bregnhøj

Andy begyndte i vores klasse den 1. december. Vi skulle lige til at synge »Dejlig er den himmel blå«, men så gik døren op, og en dreng kom vadende ind. Han havde ikke banket på, og han lukkede heller ikke døren efter sig.

Vores klasselærer, Ole, slog et par slag over guitarens strenge og kiggede på denne her magre fyr med blå øjne og næsten hvidt hår, som strittede til alle sider: »Hej, hvad er du for en?« »Jeg er den ny dreng.« »Nårh,« sagde Ole, »så er du Andy.« Han sagde Andy med i-lyd. Altså Andi. »Nej.« Andy rystede på hovedet. »Jeg er Andy med y.«

Ole lagde guitaren, rejste sig, gik hen og lukkede døren efter Andy og gav ham så hånden: »Velkommen, Andy!« Denne gang kunne man tydeligt høre y'et. Alle de andre lærere, vi har, måtte den tur igennem med Andi og Andy.

Han finder sig ikke i noget – ham Andy. Benner, den største og stærkeste i klassen, skulle selvfølgelig hen og snuse til ham i frikvarteret. Han masede lige ind i ham: »Andi-i-i passer bedre til sådan en stoppenål som dig uden muskler.«

Benner havde en hånd med spilede fingre fremme efter Andys lyse hår, men Andy stak lynhurtigt Benner en

knytnæve på højre overarm. Benners øjne blev store, og hans hage gled længere og længere ned.

Andy snusede op: »Min far har lært mig boksning.« Uden et ord sjuskede Benner ned i den anden ende af gården. Han tog sig til sin højre overarm hele vejen.

»Emil,« sagde Maren på vej hjem fra skole, »ham Andy følger efter os.« Jeg så mig tilbage. Der kom han. Med hænderne boret ned i bukselommerne og skuldrene trukket op om ørerne. Ved det ene håndled hang plasticposen med bøjerne.

Vi ventede på ham. »Hvad står I og glør efter?« spurgte han og skred lige forbi os. »Vi ... vi ... venter bare på dig.«

Han stoppede op. Stod lidt med ryggen mod os, men vendte sig så: »Hvad hedder I?« »Emil og Maren,« sagde jeg på en hurtig måde.

Andy så på mig og nikkede mod Maren:

»Er hende der din kæreste?«

»Nej, nej! Hun er min tvillingesøster.« Andy gloede længe først på Maren og så på mig:

»Bor I sammen med jeres far?« »Selvfølgelig!« Maren slog med nakken. »Og med vores mor.« »Godt det ikke er mig!« Andy gjorde sig skeløjet og bulede kinderne ud.

»Har du da ingen mor?« spurgte Maren. »Vel har jeg så, men heldigvis ingen far. Det eneste gode ved ham var, at han altid købte en masse krudt til nytårsaften.« »Krudt?« Jeg forstod ikke. »Fyrværkeri, mand!« Andy trak vejret dybt ind og sukede. »Man kan købe det i Sverige.«

Maren vil helst have god besked, så hun kørte lige på: »Er din far i Sverige?« Nu virrede Andy opgivende med hovedet: »Sig mig lige, er tvillinger fælles om én hjerne? Vi blev skilt. Han solgte vores fjernsyn og vores stereoanlæg og købte øl for pengene. Da han ville sælge lædersofaen, som mor

har købt på afbetaling, blev vi skilt. Færdigt arbejde.« Andy så med sammenknebne øjne hen over vores hoveder: »Men han havde sørme altid en masse krudt nytårsaften.« Han puffede til mig: »Har I noget?« »Hvad for noget?« »Krudt, din odder!«

Andy masede sig foran os. Nu kunne det være nok. Men Maren spændte uden om ham og drejede ind i vores gade. Der bremsede hun brat op, snurrede omkring og vinkede ad mig: »Emil, skynd dig! De ny er kommet.«

Jeg strøg efter hende og lod Andy være Andy. Der holdt en flyttebil foran vores opgang. Nej, ikke nogen rigtig

flyttebil, bare en almindelig lastvogn. To mænd var ved at bakse en lædersofa ned. En høj, tynd, næsten hvidhåret dame stod og trippede ved siden af dem: »Altså den må l være forsigtige med. Den er ikke betalt endnu.«

Andy nåede hen til os. Stod midt på fortovet og surmulede. Damen fik øje på ham: »Nå, der er du endelig, Andy.« Hun pegede på en stor papkasse: »Den der kan du vist godt klare, ikke!«

Andy skævede til damen, som altså var hans mor, til papkassen og til mig. Jeg rakte Maren min skoletaske og gik hen og hjalp ham med kassen.

Halvvejs oppe holdt vi hvil. Jeg satte mig på trappen: »Hvorfor sagde du ikke, du skulle bo i vores opgang?« Andy strøg sig under næsen med højre pegefinger: »Det kunne jeg jo ikke vide. Forresten spurgte I heller ikke.«

Andy var ikke meget for at lege i vores gård. »Alle vinduerne,« sagde han. »Kællingerne holder øje med en. Det ved jeg alt om.« »Hvordan?« spurgte jeg. Han trak på skuldrene: »Man skal holde sig fra gårde og kældre. De tror altid, man har gjort noget, og jeg skal altså ikke på børnehjem.« Så gik vi over i parken. Andys øjne fløj alle vegne hen på én gang. Pludselig stak han fra os. Spurtede af sted og blev borte mellem buskene ved de store træer. Maren og jeg satte efter ham. Han var væk. Forsvundet fra jordens overflade.

»Andy,« råbte jeg med tydeligt y. »Andy-y-y« Så hørte vi

ham le. Det var Maren, der først fik øje på ham i toppen af det højeste træ.

Let som en abe kravlede han fra gren til gren ned mod os. Hang et øjeblik i armene i den nederste og lod sig falde. Han rullede rundt i en kolbøtte og rejste sig: »Alle tiders træ at gemme sig i, hvis man er på flugt.«

Henne i skolen snakkede Andy ikke med andre end Maren og mig. Alt det der med læsning og matematik var ikke hans store nummer, men tegne kunne han og snakke med om alt muligt, især om skibe. Han vidste alt om bagbord og styrbord og lanterner, dørken, skottet og radar.

»Hvor ved du alt det fra?«

spurgte jeg på vej hjem. »Min far er sømand,« mumlede han og pilede fra os.

Vi sang julesange hver dag i skolen i december. Andy kendte ingen af dem. Han gad heller ikke lave julestads. Han ville hellere tegne krigsskibe, som blev bombarderet af flyvere.

Den sidste søndag før jul skulle mor og far holde juleafslutning i deres kortklub. Det foregik hos vores venner, Peter og Vita, som lavede frokost med sild, æbleflask, sylte og alt sådan noget. Og så øl og snaps.

Maren og jeg gad ikke være med, for de snakker kun om kort og ikke spor om jul. Så fik vi 25 kroner hver, så vi kunne gå på juleudstilling først og i biffen bagefter.

Andy stod nede ved døren, da vi skulle af sted ved tre-tiden. Han så noget sur ud. »Hej!« sagde jeg. »Vil du med på juleudstilling og i biffen?« Han borede snuden af sin ene kondisko ned i fliserne: »Jeg er helt flad. Ejer ikke skyggen af en krone.« Maren slog sig på baglommen: »Vi har bare 25 hver.«

Lynhurtigt løftede Andy hovedet og så på os med sammenknebne øjne: »Vi kan tage til Sverige. Man kan få masser af krudt for 50 kroner i Malmø. Kom!«

Jeg ville protestere, men fulgte alligevel efter ham. »Har du været der før?« Maren var oppe på siden af ham. »Nej, men det har min far. Mange gange.« Andy greb Maren's hånd og så på hendes ur: »Vi

er hjemme ved nitiden. Så har vi endda masser af tid.«

Der var tæt med folk inde i byen. Vi fik ikke set meget af juleudstillingen, for Andy haledede os hele tiden videre. »Det er meget flottere i Malmø,« ivrede han, »det siger min far selv.«

Fart på havde vi. Snoede os ud og ind mellem folk. Nået frem til Havnen standsede Andy op. Hans lyse øjne strålede, da han pegede på et stort, hvidt skib med lys i alle vinduerne og køjer og et tændt juletræ i hver mastetop. »De sætter de store både ind her i juletiden,« sagde han.

Der var en masen og kommen til for at komme om bord på det skib. Andy blinkede til os og slog med hovedet for at få os til at følge efter ham. Det var ikke let at holde sammen, for folk kom med store kufferter og ski og rygsække. Men der måtte vel også være sne i Sverige nu.

Ved en slags disk stod en mand og en dame og tog mod billetter. Andy krummede sig sammen. Vi var lige bag ham. Borede os efter ham mellem alle benene og kufferterne og nåede usete frem til trappen, som førte op til skibet.

Så var vi om bord. Det var et flot skib. Andy så sig om og nikkede: »Skilderier på skottet og tykke tæpper på dørken.« En mand med guldtribet kasket og gule striber på jakkekærmerne kiggede efter os, men vi smuttede hurtigt op ad en bred trappe, kom ind gennem en kahytsgang, op ad en ny trappe og nåede ud på dækket.

Her var vi alene. Jeg var lidt bange og skævede til Maren for at finde ud af, hvordan det gik med hende. Hun stod og trippede henne ved rælingen. »Hvis vi bliver opdaget,« sagde jeg rustent, »hvad så?« »Arh,« vrissede Andy, »så er vi bare blinde passagerer. Min far har sejlet med mange af den slags. De bliver altid godt behandlet.«

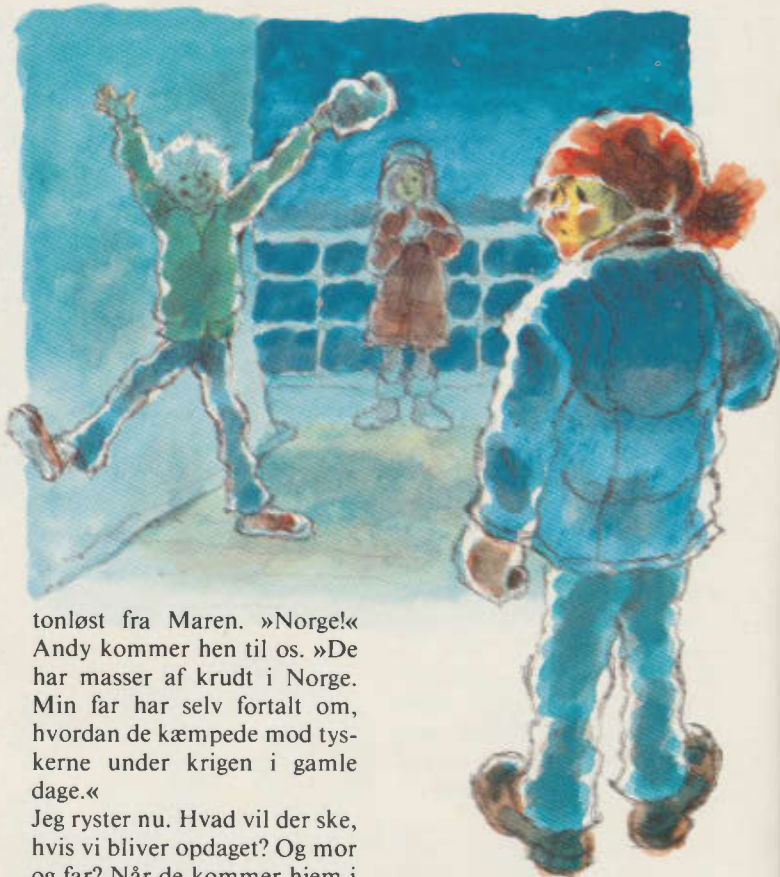
Han pegede ud over havnen: »Se! Se helt derovre! Alle lysene. Det er Malmø, og der er vi om en times tid. Og der kan man vel nok købe krudt.«

Vi har nok stået på dækket en halv times tid, da det knaser i en højtaler bag os, og vi hører en dyb stemme sige: »Vi byder Dem velkommen om bord på DFDS' Prinsesse Margrethe. Landgangen vil blive taget om få minutter. Vi regner med at være i Oslo klokken 8.45 i morgen tidlig...«

Stemmen kværner videre om cafeteria, restauranter og køjer, men jeg er sunket ned på en iskold bænk. »Oslo,« hvisker jeg, »han sagde Oslo. Det ligger da ikke i Sverige, gør det vel, Maren?« Maren kommer hen og sætter sig tæt op ad mig. Hun snøfter. Andy står med ryggen til.

Jeg vil rejse mig, men farer sammen, da skibet i det samme tuder. En rysten går gennem det. Dækket sitrer under os. Vi hører en hul brummen og en brusen fra skruevandet dybt nede.

Andy vender sig med et sæt: »De har måske også krudt i det der ... det der ... Oslo.« »Det er i Norge,« kommer det

tonløst fra Maren. »Norge!« Andy kommer hen til os. »De har masser af krudt i Norge. Min far har selv fortalt om, hvordan de kæmpede mod tyskerne under krigen i gamle dage.«

Jeg ryster nu. Hvad vil der ske, hvis vi bliver opdaget? Og mor og far? Når de kommer hjem i aften ... Og om nogen dage er det juleaften ... Min underlæbe gør ondt, fordi jeg bider hårdt i den for ikke at komme til at tude. Maren må kunne mærke, hvor sølle jeg har det, for hun slår armene om mig. »Så, så, så!« trøster hun.

Andy traver op og ned ad dækket med hænderne i lommerne. Han rynker brynene, og hans mund er en streg.

»Det er derfor, at der er så mange, der har ski med,« siger jeg lavt. »De skal til Norge og holde jul.« »Holde jul!« klynker Maren, og nu er det min tur til at holde om hende.

Andy ser irriteret på os: »For katten, jeg troede, denne her møgpram sejlede til Malmø.« Så bøjer han sig ned over os og hvisker, skønt der ikke er en sjæl i nærheden: »Vi gemmer os en times tid. Når de først sidder og æder og drikker ligesom på Sveriges-bådene, er der ingen, der lægger mærke til os. Kom!«

Jeg vil spørge ham, om vi når hjem til jul, men han er allerede nede ad trappen. Maren og jeg styrter efter ham. Fri af kahytsgangen ser vi manden med guldstriberne. Han vinker ad

os og råber et eller andet, men Andy haler os hurtigt med ind i elevatoren.

Nede i skibets dyb følger vi en ny lang kahytsgang. En stor, tyk sømand i blå sweater med et rødt anker på maven prøver at spærre for os, men vi smutter mellem benene på ham. Elevatoren op i skibets anden ende. Hivende efter vejret smider vi os i hver sin stol foran en fin restaurant. I døren står to tjenere. Den ene peger på os og siger noget til den anden.

Videre. Andy er ikke til at stoppe. Vi bener over vogn-dækket. En mand i kedeldragt råber «Halløj, I tre!» Så er vi oppe på agterdækket igen. Står og puster ud. Mit hjerte dunker, så jeg ikke kan høre forskel på det og skibets motor. Maren trykker sig ind til mig. »Jeg vil hjem« gisper hun.

Af sted igen. Ind gennem restauranten på øverste dæk. En tjener i baren råber efter os. Forbi spilleautomaterne. Ned ad en trappe. Mit hjerte sidder i halsen. Jeg har Maren i hånden og haler hende med.

Netop som Andy stryger om et hjørne og ind i en kahytsgang, lyder der et skrig. Vi stopper op. Maren synker udaset ned på et trappetrin. »For pokker, knægt!« skingrer en stemme. »Kan du ikke se dig for!« Jeg spejder ud i gangen. Andy er buset lige ind i en stewardesse. Hun har tabt en stabel rene lagner.

Men Andy er allerede langt forbi hende. Han ser sig tilbage. Vil sikre sig, at vi er med. I samme nu træder en mand i sort uniform ud af sit rum for enden af gangen. Jeg lukker øj-

nene. Da jeg åbner dem igen, har manden grebet fat i Andy, og Maren er i gang med at hjælpe stewardessen med at samle lagnerne op. Så begynder jeg også at hjælpe.

Manden har en sølvstribe på jakkeærmerne. Purser – står der over hans kahyt.

Jeg når lige at stave det, før vi er indenfor og døren lukket.

Purseren tænder sin pipe og nikker mod en sofa. Vi sætter os alle tre på den yderste kant. Han puster en stor, blå røgsky mod os: »Hvilken skole er I fra?«

Jeg skæver til Andy, som sidder og krammer sin hue til en lille uldbold. »Vanløse,« ryger det ud af munden på mig.

Andy sparker mig over skinnebenet. Jeg er sikker på, manden ser det. Men han smiler vist. »Vi har ingen skoleklasser med i dag,« siger han. »De plejer først at dukke op lige efter nytår. Men – eh – I er måske med mor og far?«

Det er for meget. Nu kan jeg ikke klare den længere. Jeg tuder, og Maren tuder omgående om kap med mig. Mellem snøftene hører jeg Andy berette om vores krudtrejse til Malmø. Bid for bid kommer det hele frem. Han tuder ikke – Andy. Da han en enkelt gang vender sig mod os, aner jeg foragten i hans øjne.

Maren og jeg hikster, og Andys hue må kunne være i et fingerbøl, da manden lægger piben fra sig: »Hør nu her! Vi må have ringet til jeres forældre, og ved I så, hvad der skal ske bagefter?«

Vi stirrer på ham alle tre, og

jeg kommer i tanke om, at jeg har hørt, at store skibe også har et fængsel. »Nej,« siger jeg grødet. »Hvad ska... skal der så ske?« »Så skal I ire snøbler op i cafeteriet og have en gang flæskesteg med rødkål, for I må efterhånden være godt sultne.«

Vi er ved at tabe både ører, øjne, næse og mund. Men nej, manden ler stille: »Der er jo kun fire dage til jul.«

Heldigvis kunne Maren, som altid er kvik til alt med tal, huske Peters og Vitas nummer. Purseren, som vi nu kaldte Skipper, sagde, at far og mor tog det nogenlunde roligt. De blev selvfølgelig noget overraskede, men de skulle nok give besked til Andys mor og komme og hente os ved bånden tirsdag morgen.

Ved ti-tiden var vi ved at dejse

om af træthed, men da havde vi også drukket mindst fem colaer hver. Skipper viste os ind i en stor kahyt med fire køjer. Der var både bad og toilet.

Vi var ikke sene til at kravle under tæpperne. »Hvad sagde jeg!« hoverede Andy. »De er altid flinke ved de blinde.« »De blinde?« gabte jeg. »Passagerer, din idiot!« Så sov vi.

Tirsdag morgen klokken 9 var vi i København igen. Mor og far skældte ikke ret meget ud, for vi havde købt chokolade, lakridskonfekt og tyggegummi for alle pengene. Det var nok til hele julen.

»Vi fik ikke noget krudt,« hviskede Andy, da han sad mellem Maren og mig på bagsædet, »men det var alligevel alle tiders tur. Jeg tror, jeg vil være sømand ligesom min far.«

Hvis en bjælke på 7x9 tommer skal være så stærk som muligt, hvad slags træ skal den så laves af? Prøv at gange de to tal på en lommeregner, vend den på hovedet og læs resultatet!

Eller har du hørt om søspejderen i havsnød, der kun havde en lommeregner ved hånden? Han greb den hurtigt og gangede 1313 med 77 og dividerede resultatet med 200.

Du plejer nok ikke at bruge din lille elektronhjerne til at skrive med, men der skal vist ikke megen fantasi til at se, hvad tallene kan bruges til ... omvendt.

Lad os tage en historie mere. En mand planlægger en ferie og tæller afstandene sammen for at se, hvordan det vil være lettest at rejse: Fra Brønderslev til Tønder (301.7 km) og derfra til Storebæltsfærgen (180.4 km). På Sjælland skal han videre til Frederiksværk (117.2 km) og endelig til Skælskør (118.8 km).

Hvis du fordyber dig lidt i tallene på husmands-computeren, mens du (eller den) står på hovedet, kan du hurtigt få overblik over mulighederne for at lave ord. Derefter skal man bare lukke op for fantasien.

1234567890

Historien med køreturen opstod sådan her: Jeg skrev ned hvilke bogstaver, jeg kunne få frem: 1=I, 3=E, 5=S osv. Så gik jeg i gang med at lave ord af dem. Med 7181 kan man sige IBIL, og sætter man et komma før det sidste tal, er det mere adskilt i to ord. Det skulle

Løjer med lommeregner

Af Niels Thure Krarup

være noget med afstande, og resultatet skulle være 718,1 km. Så var resten nemt nok med en vejlængdetabel.

Der findes flere klassiske »elektroniske vitser«. Desværre glemmer jeg hele tiden, hvordan man regner sig frem til dem. Men så konstruerer jeg bare et nyt regnestykke for at komme frem til det sjove facit. Nogen af de tal jeg bruger, kan jo godt være korrekte (og det er de næsten på rejseplanen her ovenfor), men ellers må man gribe dem ud af den blå luft:

Olieministrene fra OPEC har regnet ud, hvem der tjener mest på deres olie. De lagde deres daglige produktion (regnet ud i tønder olie) sammen:

Saudi Arabien ...	21479953
Kuwait	9583777
Libyen	7375900
Nigeria	5764193
Indonesien	11989953
Andre lande	14883569

De strakte alle sammen hals og kiggede spændt efter det enlige resultat. Men hvem løb med profitten?

Læs den næste historie grundigt og tryk så bare de tal cifre ind, der nævnes i den rækkefølge, de kommer:

Ved fjerde VM i speedway deltog tre danske ryttere. Alle skulle køre fem omgange i hvert af de syv heats. Og hvem tror du, der vandt – og oven i købet lavede en forbedring på nul komma tre sekunder af den banerekord, som Ivan Mauger fra New Zealand satte i halvfjerds?

Og hvad tror du, at hans mekaniker sagde, da han hjalp ham op på sejrsskamlen? Han stod og tænkte på, at han 3 gange havde hældt 11,4478 l benzin på hans maskine. (Gang de to tal.) Nummer 2 så ikke for godt ud. Men når man 80 gange har kørt 117,225 kilometer i timen, hvad er man så? (Gang også disse to). Du kan vist selv digte videre på den historie ...?

Men vil du høre min bedste fidus? Jeg har fundet ud af, hvordan man kan finde navnet bag et CPR-nummer. På en ganske almindelig lommeregner til 57,95 kroner – med en passende blanding af fup og fakta!

Først til fakta: Vi har allesammen et CPR-nummer. De første seks cifre er fødselsdatoen (240397 er den 24. marts 1897 – måske din oldefars?). De fire sidste cifre er givet »tilfældigt« fra det Centrale Person Register. På dem kan man kende folk fra hinanden, selv om de er født samme dag. Man kan også se på det sidste tal, om det er en mand eller en kvinde: Kvinder er lige og mænd er ulige (hvad tal angår, altså!)

Og så lidt fup: Du kan regne personens navn ud, hvis du bare bruger denne fidus: Gang dato med måned og gang igen med år og læg det sidste, fire-cifrede tal til. Så får du navnet – i hvert fald i disse eksempler:

03 05 15 – 0292
29 11 99 – 5153
01 11 49 – 3034

Før vi forlader tricks med bogstaver, kan du jo undersøge, om din lommeregner kan fremmede sprog. Ved at dividere 259 med 700 kan du se, om den ved, hvad »love« hedder på latin. Men kan den også græsk? »Solen« er 250867x2 på dette klassiske sprog.

Og nu lader vi være med at bruge lommeregneren til læsemaskine. I stedet kan du bruge den som tankelæser-apparat. For selv om julegæsterne

måske vil holde deres første 6 CPR-cifre hemmelige, kan du lokke fødselsdatoen ud af dem ved at give dem lommeregneren og bede dem om at følge dine instrukser:

»Gang datoen (altså dage-tallet) med 25 og gang det nye tal med 25 igen. Træk så 774 fra og gang det nye tal med 16. Sæt nu to ekstra nuller på fødselsmåned og læg den til. Læg til sidst de to bagerste cifre i fødselsåret til. Nu er det vist helt ukendeligt – ikke?« Det må man vist indrømme, så du beder om at låne lommeregneren og siger: »Kig godt efter. Jeg lægger først et pænt og symmetrisk tal – 12321 – til. Så trækker vi Baden-Powels fødselsår fra (og har du glemt det, kan du finde det i historien om ham her i Spejderjul!) Til sidst lægger vi årstallet for Genforeningen til – 1920 – da Danmark fik Sønderjylland tilbage. Mon du skulle kende det tal, der står dér?«

Men man kan skam også bruge det lille vidunder til at spå folk! Hvis der er hukom-

melse (memory) på lommeregneren (taster med M+, M-, RM og CM), så trykker du årstallet – altså 1982 – ind og ganger det med 3. Tryk på M+ og på C. Fortæl så én, der er gift:

»Her i lommeregneren har jeg gemt et lykketal. Vil du gerne se, om det passer på dig?« Hvis svaret er ja, giver du den anden lommeregneren og siger:

»Tryk din alder ind. Til den skal du lægge alderen på din kone/mand og det antal år, I har været gift. Så skal du lægge tre årstal til: Da I blev gift, da din kone/mand blev født og da du selv blev født. Læg mærke til det tal, du har – og slet det (ved at trykke på C). Tryk her på RM og se, hvad lykketallet er!«

Hvis der ikke falder nogen fødselsdage eller bryllupsdag inden nytår, er lykketallet præcis det samme facit, som man får. Ellers bliver det næsten det samme. Og kan du ikke gemme lykketallet i hukommelsen, kan du skrive det på en seddel.

Man kan forresten også lave forskellige spil på lommeregneren. Et af de enkleste – med 2 spillere – er »Lige eller Ulige«:

Lav 10 små papirlapper med tallene nul til ni på. Læg dem imellem jer sammen med lommeregneren. Den, der efter lodtrækning skal starte, vælger først »lige« eller »ulige« og tager så en lap papir med et tal på; det tal slås ind på apparatet. Nu gælder det så om at bruge de fire operations-taster (+, -, x og :) til at få regnet res-

ten af tallene ind, så resultatet bliver det, man har valgt – lige eller ulige. Man skal blot huske følgende regler: 1) Hvert tal kan kun spilles én gang – derfor fjerner man sedlen med tallet, når man »trækker«. 2) Operationstasterne bruges, som man vil, undtagen gange eller dividere med nul. 3) Man må ikke lave decimal-brøker – og spillerne skal på forhånd bestemme, om man må lave negative tal (altså med minus foran). Spillet kan gå sådan: A vinder lodtrækningen, vælger »ulige« og starter med 8.

B: +0=8 A: x4=32 B: -7=25 A: +1=26 B: -3=23 A: -6=17 B: x2=34.

Kan A vinde?

I næste omgang vælger B »Lige eller Ulige« og tager det første tal.

I kan f.eks. spille om 1 point pr. omgang og holde regnskab i lommeregnerens hukommelse. A kan lægge et point til pr. sejr og B trække ét fra, når han vinder. Kampen kan slutte, når A har 3 eller B -3 point – eller hvad I bliver enige om. Der er et utal af muligheder at gå i gang med. Et ordsprog siger: »Gud skabte tallene – resten er menneskeværk.«

Sundheds- æblerne

*Folkeeventyr, gendigtet af Lone Raadam
Illustrationer Gitte Grøn*

Der var engang en mand, som havde tre sønner, Per, Povl og Esben. Da han var gammel og mærkede, at han snart skulle dø, kaldte han dem til sig og sagde, at han kun havde sin frugthave at give dem. Den skulle de dele mellem sig efter hans død.

»Der er ét af mine frugttræer, der bærer sundhedsæbler,« sagde han, »men I får ikke at vide, hvad det er for et, eller hvor det står.« Så døde faderen, og de tre sønner skulle dele arven.

Per og Povl blev hurtigt enige om, at det kunne de godt klare uden at spørge Esben om hans mening. Så de delte frugthaven mellem sig, så de fik lige me-

get hver. Men lige midt i haven stod et træ, som egentlig skulle have være delt midt over mellem dem, det blev de enige om at give til Esben, men han fik ikke noget jord til træet. På den måde mente de, at de havde været vældig kloge, for hvis nu det var Esbens træ, der bar sundhedsfrugterne, kunne de nemt få fat på hans æbler – de kunne jo bare samle dem op, der faldt på jorden nedenunder.

Så gik der en dag bud ud over hele landet om, at prinsessen var blevet meget alvorligt syg, og ingen af de læger, der havde set til hende, kunne gøre hende rask. Derfor havde kongen bestemt, at den, der kunne

give hende sundheden igen, skulle få prinsessen til kone og det halve kongerige desuden. Netop da stod frugttræerne i haven fulde af de dejligste æbler, der lyste og skinnede i solen.

»Jeg er den rette mand til prinsessen,« sagde den ældste broder. »Jeg er sikker på, at et af mine træer bærer sundhedsæbler, og får prinsessen bare ét af dem, bliver hun straks rask!«

Nu vidste han jo ikke, hvilket træ det kunne være, så han plukkede et æble fra hvert træ,

A stylized illustration of a scene from a story. On the left, a tree with a dark brown trunk and green, serrated leaves has several bright red apples hanging from its branches. One apple is being held by a hand reaching from the left. In the center, a woman with a dark, hooded cloak and a purple dress is kneeling, looking up at a man. The man is standing, wearing a red turtleneck, green trousers, and brown boots, and has a brown satchel slung over his shoulder. He is gesturing with his right hand towards the woman's face. The background is a plain, light color.

lagde dem i en kurv og dækkede dem til med et klæde. Så tog han sit bedste tøj på og drog af sted op mod slottet.

På vejen skulle han gennem en stor skov, og der mødte han en gammel kone.

»Goddag,« sagde hun, »hvad har du i din kurv?«

»Frøer og skrubtudser, din gamle heks,« svarede Per, »men hvad rager det egentlig dig?«

»Ja, lad det da være frøer og skrubtudser!« sagde konen, og dermed gik hun sin vej. Per gik hurtigt videre og nåede snart slottet.

Ved porten blev han standset af en vagt, som spurgte, hvad han ville.

»Jeg vil op på slottet og helbrede prinsessen,« svarede han, »jeg har sundhedsæbler med til hende her i kurven.«

Ja, det lød jo meget godt, sagde vagten, men han ville nu gerne lige se de frugter. Det var da i orden, sagde Per og tog klædet væk – men han blev rigtignok hed om ørene, da det vrirlede med frøer og skrubtudser i kurven i stedet for de æbler, han havde lagt i den.

»Det er nogle kønne sundhedsfrugter,« sagde vagten. Han tog ham ved vingebenet, pryglede ham grundigt igennem og smed ham på porten.

Hjemme havde Povl bare ventet på, at Per var taget af sted, så skyndte han sig ud i haven og plukkede af sine æbler. Han puttede alle æblerne i en kurv, dækkede dem til og skyndte sig af sted mod slottet i sit stiveste puds. I skoven mødte han den gamle kone, og da hun spurgte, hvad han havde i kurven, svarede han:

»Snøge og firben – men hvad rager det forresten dig, gamle heks?,«

»Ja, lad det da være snøge og firben!« svarede konen, og Povl skyndte sig videre op mod slottet.

Da vagten så ned i hans kurv, vrimlede det med de ækleste snøge og firben, man kunne forestille sig – og så måtte også Povl hjemad i en vis fart – godt gennembanket!

Nu ville Esben prøve lykken. Han plukkede de frugter, der sad på hans træ, men han vidste ikke, om de var rigtig modne – der var nemlig ikke nogen af dem, der var faldet ned fra træet endnu – og så begav han sig af sted efter at have børstet sit tøj så godt han kunne.

I skoven mødte han den gamle kone, og da hun spurgte, hvad han havde i kurven, sagde han:

»Jeg håber, det er sundhedsæbler til prinsessen!«

»Så lad det da være sundhedsæbler!« sagde den gamle kone til ham.

Esben gik videre, og efter skoven kom han ned til stranden.

Der havde bølgerne kastet en stor fisk op på bredden, hvor den lå og gispede.

»Stakkels fisk,« sagde han, »jeg skal nok hjælpe dig.«

Dermed kastede han den ud i vandet, og straks efter stak fisken sit hoved op langt ude i vandet og sagde til ham:

»Tak skal du have! Hvis du kommer i nød, og jeg kan hjælpe dig, så kald på mig, så skal jeg nok komme.«

Esben gik videre op mod slottet. Så mødte han en ravn og en bisværmer, der var stødt sammen og sloges, så det gik ud over begge parter. Han gik nu hen og forklarede dem, hvor tosset det var at slås – de kunne jo bare flyve til hver sin side. Det syntes de lød rimeligt, og både raven og bisværmeren råbte til ham, da de fløj af sted:

»Tak skal du have! Hvis du kommer i nød, og vi kan hjælpe dig, så kald, så skal vi nok komme!«

Esben fortsatte og nåede frem til vagten ved slotsporten. Da vagterne hørte, at han havde sundhedsæbler i kurven, ville de svært gerne se dem – for de havde set så mange mærkelige ting i dag, som folk havde kaldt sundhedsæbler, sagde de. Men der var sandelig de dejligste æbler i Esbens kurv, og da han gav en af vagterne et æble at spise, blev han så lystig af det, at de kunne regne ud, at her var noget særligt på færde. Nu kom Esben i en fart ind til prinsessen og gav hende kurven med æblerne. Da hun havde spist det første, kunne hun løfte hovedet fra puden. Da hun havde spist det andet,

kunne hun rejse sig i sengen, og da hun havde spist det tredje, sprang hun op og dansede på gulvet.

Nu blev kongen sandelig glad og sagde til prinsessen, at hun skulle giftes med Esben, for det havde han jo lovet. Men det syntes hun ikke rigtig om, så hun sagde til sin far, at den mand, hun skulle have, måtte have udrettet noget her i verden. Hvis hun skulle have Esben, måtte han først hente den ring, hendes far havde tabt i havet for fire og tyve år siden. Det var jo en svær opgave, og da kongen sagde det til Esben, blev han noget betænkelig ved det, men så kom han til at tænke på fisken. Han løb ned til stranden, kaldte på fisken og klagede sin nød for den. Fisken skyndte sig ned til havets bund og kom snart efter op med ringen og gav ham den.

Esben blev glad og gik op på slottet og viste ringen frem. Det kan nok være, kongen blev overrasket, og han gik ind til prinsessen og sagde:

»Ja, du ved, hvad jeg har lovet, nu kan du ikke snakke mere udenom, nu skal du gifte dig med ham.«

Prinsessen mente dog, hun måtte have en mand, der kunne skaffe hende et slot, der var lige så stort og prægtigt som det, de nu boede i, og det skulle være af voks og skinne i solen som det blanke guld.

Kongen blev ked af det, men gik til sidst ud til Esben og fortalte, hvad prinsessen forlangte. Esben blev først lidt lang i ansigtet, men så kom han til at

tænke på bierne. Han løb ud, kaldte på dem og klagede sin nød. De lovede at gøre, hvad de kunne. Og da folk kom op den næste morgen, stod der et slot lige så stort og prægtigt som kongens, og det var af voks og skinnede i solen som det blankeste guld.

Så gik kongen ind til prinsessen og sagde:

»Nu bliver du nødt til at gifte dig med Esben – du kan da også se, han kan klare mere, end andre folk kan.«

Prinsessen undrede sig godt nok over det flotte slot og syntes svært godt om det, men hun følte nu alligevel, hun stadig manglede noget. Hun sagde da, at kongen skulle sige til Esben, at han skulle skaffe hende noget af solens eget lys – så skulle hun ikke forlange mere. Kongen blev vred, men føjede hende dog og sagde det til Esben. Han blev meget ked at det, men så kom han til at tænke på raven og kaldte på den. Da den kom, klagede han sin nød for den.

»Det er en svær opgave,« sagde raven, »men kom med mig, så skal du se.«

Raven førte nu Esben hen til en uanselig lille vandpyt og sagde:

»Læg dig på knæ her ved siden af pytten og kik ned i den. Tænk så på prinsessen og se, hvor dejligt solens stråler får vandet til at spille.«

Esben gjorde, som raven havde sagt. Lige i det øjeblik han så, hvor solstrålerne fik vandet i den lille pyt til at stråle og funkler som de klareste diamanter, fløj fuglen ned i pytten og baskede med vinger-

ne, så noget af vandet ramte Esben i øjnene.

»Så,« sagde fuglen, »gå du nu op til prinsessen og bed hende se dig lige ind i øjnene, så bringer du hende solens eget lys.«

Esben var lidt forvirret, men gjorde, som raven havde sagt. Da han kom ind til prinsessen, spurgte hun straks, hvor det sollys var, som han skulle bringe hende.

»Se mig lige ind i øjnene engang, prinsesse,« sagde han. Da hun gjorde det, så hun, hvor hans øjne funkledede og strålede, og hun blev med et helt varm indeni og glad og let om hjertet. Hurtigt gik hun hen og tog ham i hånden og sagde:

»Nu kan jeg se, at du er den mand, jeg skal have. Aldrig har jeg set solen skinne sådan i øjnene på nogen. Jeg vil ønske, den altid vil være der, når du ser på mig.«

Så blev der rigtignok holdt bryllup – og brødrene var med, men sundhedstræet gravede Esben og prinsessen op og flyttede hen til frugthaven ved voksslottet.

SPEJDER JULE KAGEHUS

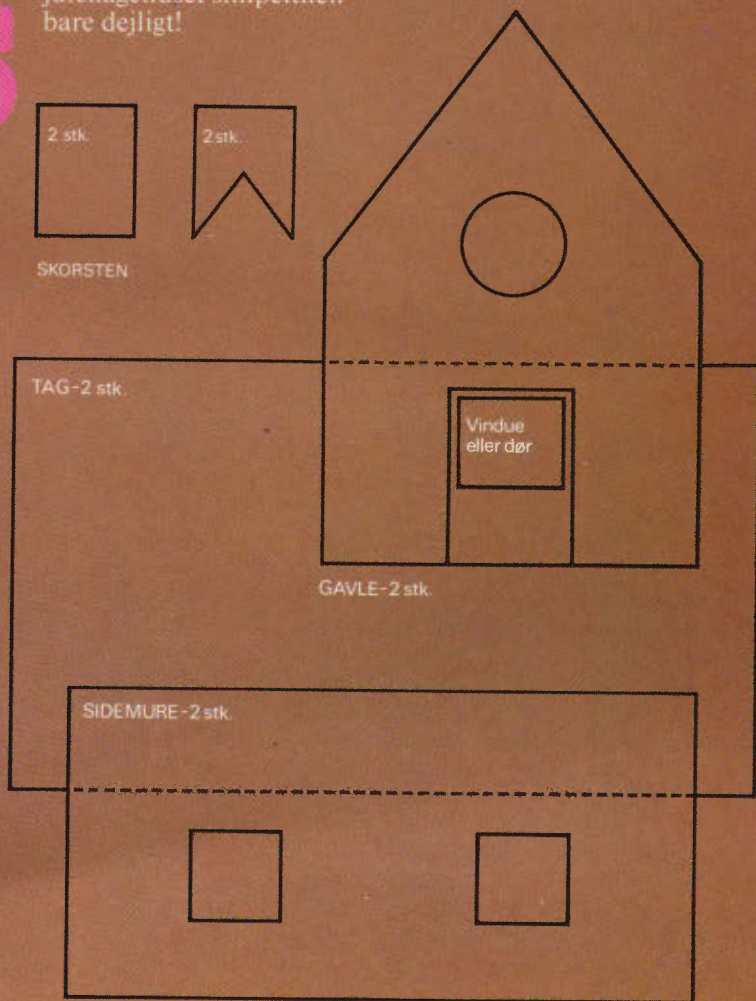
Idé og tekst: Vibeke Marstrand og
Annesofie Hermann

Et spejderkagehus kunne store spejdere lave til minispejdernes julefest. Det er godt nok et stort arbejde, men der er mange muligheder for fantasien. Huset her er bare en idé til jer. Man skal have god tid – også fordi man ind imellem skal vente på ting, der skal køle af. Her er ikke brugt de billigste materialer, men til gengæld smager Spejderjulekagehuset simpelthen bare dejligt!

Der skal bruges:

1200 g mel – 250 g melis – 750 g honning – 100 g ukrydret svinefedt – mandler (ja, de er dyre, så tag, hvad I har!) – 1 tsk. af hvert krydderi: ingefær, nelliker og kardemomme, samt 3 tsk. kanel – 2 æg – 3 tsk. vand og 20 g hjortetaksalt.

Til glasur: 500 g flormelis, 4 æggehvider, 4 spsk. citronsaft. Til pynt og skæmt f.eks. bolsjer, valnøddekærner, kulørte pastiller, kandiserede violer og vingummi samt orangestænger til havegærde og lakridsstænger til tagrender.

Så går vi i gang:

Smelt sukker, honning og fedt i en gryde. Lad det afkøle, men endelig ikke stivne. Smut de mandler, der blev råd til, bland dem med mel og krydderier i en stor skål. Hæld sukermassen sammen med æg og hjortetaksalt, udrørt i lidt vand. Og så skal der æltes og æltes og æltes med knøfede og håndkraft.

Den herligt duftende dej rulles med kagerulle ud i ca. ½ cm tykkelse. Nu kan de enkelte dele skæres ud efter tegningerne. Man kan enten skære døre og vinduer ud eller nøjes med at »tegne« dem med glasur senere. En skorsten må huset have, og det vil også være fint med en kvist.

Alle delene lægges på smurte plader i en varm

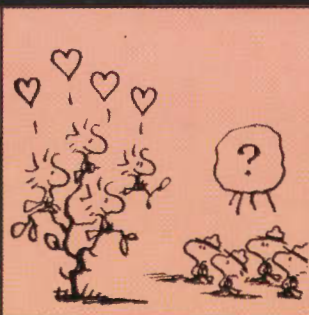
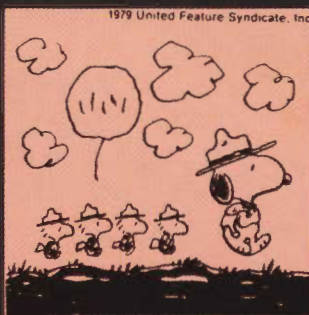
ovn (180°) i 10 minutter og rettes til med en skarp kniv, når de kommer ud. Så er der igen pause, mens delene køler af.

De sættes sammen med glasur, og den er det nok klogest at lave i flere omgange, f.eks. 1 æggehvide ad gangen med hvad den

kan tage af flormelis og lidt citronsaft. Det er nok lettest at arbejde med glasurmassen i en plastikpose (af dem, man putter mad i) med et lille hul i et hjørne. Grantræerne på billedet har ganske vist fået grøn glasur, men de kan *ikke* spises – de er lavet af fyrrekogler!

Den portion dej, der kommer ud af opskriften her, kan forresten give en ordentlig patrulje af kage-spejdere også.

Roser i slumkvartererne

Af Susanne Neertoft

—Mister, køb en rose til senorita, lyder drengenes indtrængende opfordring uden for bærer og diskoteker, ved en bilkø og ved fortovscafeerne fra tidlig aften til sen nat.

Vagtmænd og tjenere forsøger forgæves at vifte dem væk, men børnene er ihærdige. De får som regel solgt deres roser og tilmed fisket lidt madrester fra tallerkenerne på cafébordene.

For Lucho på fire år og Enrique på syv slutter arbejdsdagen ikke før hen på morgenen, når de har sikret sig en ny forsyning friske røde roser fra de første vogne, der ankommer til det store blomstertorv. Først derefter kan de bringe aftenens og nattens beskedne fortjeneste med hjem til familien, hvis eksistens for en stor del hviler på drengenes småindtægter.

To blandt mange

Lucho og Enrique deler skæbne med tusinder af andre børn fra de såkaldte »barriadas« eller »unge byer« — slumkvartererne i udkanten af Lima, Perus hovedstad. De to drenge køber og sælger blomster for at tjene til familiens underhold. Andre børn pudser sko, synger og danser for passagererne i busserne, sælger aviser, blade, frugt eller slik, arbejder på fabrik, tigger eller stjæler for at få føden. Andre har tunge pligter hjemme. Det

er især pigerne, som må hente vand til husholdningen, lave mad og passe deres små søskende. De er alle børn af slummen. De har ringe muligheder for at gå i skole og kun lidt fritid til at lege.

Drømmene brister

Luchos og Enriques bedsteforældre var som de fleste andre slumbørns bedsteforældre fattige bønder. De blev alle grebet af drømmen om mere indbringende beskæftigelse og et bedre liv i storbyen, men virkeligheden i Lima viste sig at være anderledes, end de havde troet.

Tusinder af slumbørn må selv tjene til føden.

Der er alt for mange mennesker i Lima og slet ikke arbejde til dem alle. Derfor endte familien som tusinder af andre i storbyens slumområder, hvor gammelt pap, jernplader, murbrokker og sivmætter som regel tjener som vægge og tag om slumfamiliens usle bolig.

Et barsk sted

Slumlivet i storbyen Lima er hårdt og umenneskeligt, og de mest udsatte er børnene. Rent vand, ordentlige sanitære forhold og elektricitet er sjældne

goder. Sult og sygdomme tapper kræfterne, og børnedødeligheden er kolossal. 40 procent af børnene under fem år lider af underernæring og 105 ud af 1.000 dør, inden de når at blive 15 år.

Problemerne i Limas slum er så store, at ethvert håb om forbedringer kan synes umuligt. Alligevel er der en udvikling i gang i en af »de unge byer«, der har fået mange slumfamilier til igen at tro på muligheden for et bedre liv.

Familierne hjælpes ad

I den sydlige del af slumbyen Villa el Salvador, etableret i ørkenområderne i udkanten af Lima, arbejder beboerne sammen for at skabe bedre levekår for sig selv og familien, især for børnene. Ved fælles indsats har beboerne opbygget førskoler for områdets yngste og en elementær sundhedstjeneste. Deres indsats er drivkraften i det forsøgsprojekt, Perus regering med støtte fra UNICEF, FNs børnefond, gennemfører i deres boligområde. Projektet blev indledt i begyndelsen af 70'erne, men det har først taget rigtig form inden for de sidste fire år.

I 1978 bevilgede UNICEF 250.000 dollars til forbedring af levekårene for børn i Limas slumkvarterer. I Villa el Salvador hjalp børnefonden ved igangsætningen af projektet.

UNICEF har siden støttet med rådgivning og teknisk assistance, med hjælp til undervisning af både børn og voksne og oplysningskampagner og ved levering af materialer og udstyr til før-skoler, sundhedscentre og det tilhørende lægehus. Men organisationens støtte er udelukkende givet til slumbefolkningen som en »hjælp til selvhjælp«. Befolkningen planlægger, organiserer og udfører selv arbejdet.

Udviklingsarbejdet i slumbyen gennemføres på demokratisk vis. Området er opdelt i de såkaldte »modulos«, der hver især består af et antal boligblokke. Hver »modulo« har sin lokalkomite. Hver lokalkomite har sin repræsentant i rådet, der organiserer og planlægger udviklingen for hele det område, projektet omfatter.

I spidsen for udviklingsarbejdet i en »modulo« står udviklingsarbejderne. Det er beboere i slumdelen, som befolkningen selv har valgt til opgaven. De gennemgår en kort uddannelse inden for hver sit felt, inden de begynder at virke som udviklingsarbejdere.

Nogle bliver undervist i førstehjælp, vaccination, ernæringslære, hygiejne og børneundersøgelser. Disse bliver sundhedsarbejdere og ansat ved det lokale sundhedscenter. Andre bliver undervist i før-skoleundervisning og tilknyttes børnehusene, der fungerer som børnepasningssteder med før-skoleundervisning. Regeringen betaler udviklingsarbejdernes løn. UNICEF betaler deres uddannelse.

Slumbørnene har ringe mulighed for at gå i skole og kun lidt fritid til at lege,

Det er især pigerne, der har tunge pligter hjemme som at lave mad og hente vand – i stedet for at komme i skole.

Befolkningen bygger selv sundhedscentre og børnehuse. Indenfor hver boligblok fordeles arbejdet, således at hver familie skal levere arbejdskraft til byggeriet på skift. Hvis en familie er så heldig, at de voksne har arbejde, kan familien betale sig fri ved at lønne en arbejdsløs til at bygge i dens sted.

På den måde løses en del arbejdsløshedsproblemer, men der er også andre måder at løse dem på. UNICEF støtter f.eks. kurser for unge mødre, så de kan dygtiggøre sig indenfor et håndværk og dermed tjene penge til familien.

Håbet er vendt tilbage

Skønt børnehusene stadig er ringe, har de vist sig at have stor betydning for børnenes udvikling. De små strejfer ikke længere rundt alene eller i hælene på en mor, der tigger eller sælger ting til folk på gaden. Børnene leger og lærer i stedet. Og selvom sundhedscentrene kun fungerer på det elementære plan, har de alligevel forbedret sundhedstilstanden blandt børnene. Et tæt samarbejde mellem børnehusenes personale og sundhedsarbejderne har givet gode resultater. Sundhedsarbejderne tager sig af den mest enkle form for

sundhedstjeneste, mens de svære sygdomstilfælde bliver henvist til lægehuset, hvor nogle få læger, en tandlæge og en jordemoder praktiserer. Hverken sundhedscentre eller lægehus har i dag mulighed for at dække befolkningens store behov for sundhedspleje og lægehjælp, men sundhedstjenesten vokser sig alligevel større og bedre hele tiden.

Vand er vigtigt

Arbejdet har været sliddet værd. Adskillige børn har fået bedre opvækstmuligheder, men slumbefolkningen har stadig mange problemer at kæmpe med. Et af de største er mangelen på rent vand og ordentlige sanitære forhold. Tusinder af børn bliver syge af forureningen og af at drikke snavset vand.

Derfor har en sikker vandforsyning og bedre sanitære forhold fået første-prioritet på UNICEF's budget for arbejdet i Villa el Salvador i 1981-84. Der er stadig et godt stykke vej til målet – at skabe menneskeværdige levekår for slumbørnene, men en udvikling er i gang. Håbet er vendt tilbage. Villa el Salvador er blevet et eksempel til efterfølgelse.

Danmark giver også støtte

UNICEF, FN's børnefond, arbejder i dag for børn i 112 fattige lande. Projektet i Villa el Salvador er blot et eksempel på dette arbejde. Vil I vide mere om UNICEF og måske støtte arbejdet, kan I henvende jer til: Dansk UNICEF Komite, Billedvej 8, 2100 København Ø, tlf. (01) 29 51 11.

Af Ulla Thorup
Tegninger af Per Illum

Hvem kunne ikke tænke sig at suse afsted i en kane mellem snepudrede træer langt væk fra motorlarm og bilos?

Når sneen falder tæt, finder nogle landboer glemte kaner frem fra støvede kroge og spænder hesten for.

I vore nordiske nabolande er det stadig almindeligt at køre i kane, men der er også mere sne end her.

En kanetur hører til de dejlige oplevelser, som de fleste af os ikke får. Men mange har hørt historier om kaneture. Husker du eventyret om snedronningen? Og har du hørt, at julemanden kommer rundt i sin flyvende kane for at dele julegaver ud?

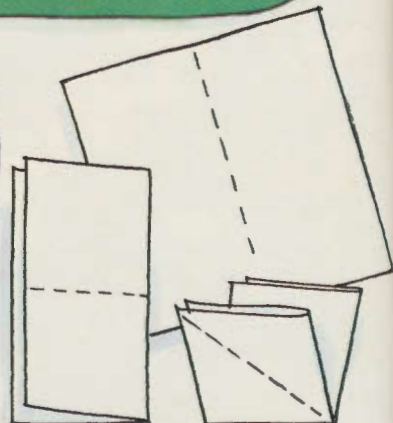
På de næste to sider har vi læsset kansen med juleidéer. Kom og kør med!

Julekort:

Klip kanen ud i dobbelt papir. Lim de to lag sammen i kanten, så kanen er åben foroven. Skriv »Glædelig Jul« på forsiden.

Tegn et billede af dig selv og klip det ud. Lim et lille stykke gavebånd på billedet. Lim et hjerte i den anden ende af båndet. Gem billedet i kanen. Du kan skrive dit navn på det – eller bruge et foto.

Byd kanefarende og andre julegæster velkommen med snelygter. Brug en flad skål og et fyrfadlys. Haveblus er også gode, men lad dem brænde ud, for de kan være svære at slukke. Snelygterne kan formes på mange måder. Husk blot, at der skal være lufthuller. Sneen er bedst, når temperaturen er omkring frysepunktet. Prøv at bygge: – små huse med vinduer og døre – en pyramide af snebolde – en sneemand med lys i hovedet – eller en skålformet lygte.

Kanen flyver over byens tage. Du kan lade en kane »svæve« i vinduet. Klip den ud i dobbelt guldkarton. Fold og klip snefnug ud af tyndt, hvidt karton, 6x6 cm. (Se tegning.) Saksen skal være godt skarp. Hæng snefnuggene op i kanen med sytråd. Når de to kanesider limes sammen, kan trådene limes ind mellem lagene. Til sidst kan du lime plasticperler på kanen.

NISSE-SPIL

Spilleplade: Del et stykke kvadratisk karton op i 25 lige store kvadrater. Skriv datoer fra 1 til 24 som på tegningen. Klip tegningerne herunder ud. Lim dem på spillet, eller lav dine egne tegninger.
Lim dem på spillet, eller lav dine egne tegninger.
Brikker: Hver deltager laver sin brik af et stykke karton tegnet efter en »semmer«. Klip et hak ind til midten og form et kræmmerhus. Lim det sammen, tegn hue og ansigt på. Hver deltager skriver sit navn på brikken.

Terning: Der bruges én terning til spillet.
Regler: Man skal slå en sekser før man må starte. En sekser giver et ekstra slag. Følg vejen i datoorden, men stop og læs på de gule datoer:

OLE STARK	15. DEC.	14. DEC. KANEN GØRES KLAR. SELETØJET PUDSES. DU BLIVER TRÆT OG SOVER EN OMGANG OVER.	13. DEC.	12. DEC.
1. DEC. JULEMANDEN LÆSER ØNSKESEDLER TIL EFTER MIDNAT. RYK DERFOR FREM TIL 2. DEC.	16. DEC.	23. DEC. FORTEL HVAD RISEN-GRØD ER LAVET AF. HVIS DU IKKE KAN, MÅ DU SIDDE EN OMGANG OVER	22. DEC.	11. DEC. GAVERNE LÆGGES I STORE SÆKKE. DU FALDER NED I EN SÆK OG MÅ VENTE EN OMGANG.
2. DEC.	17. DEC. RENSDYRENE SPÆNDES FOR KANEN. ET DYR LØBER VEK. RYK 2 DAGE TILBAGE FOR AT FINDE DET.	24. DEC.	21. DEC. DU FALDER AF KANEN OG NÅR NED TIL BYEN FØR KANEN LANDER. RYK EN DAG FREM.	10. DEC.
3. DEC. NISSENE SKAL NÅ GAVER PÅ DE ØVERSTE HYLDER. RYK 2 DAGE FREM, HVIS DU ER OVER 1,50 M. HØJ.	18. DEC.	19. DEC. NISSENE SKAL NED GENNEM SKORSTENEN MED PAKKER. RYK 2 DAGE FREM, HVIS DU VEJER UNDER 30 KILO	20. DEC.	9. DEC. NISSENE PAKKER GAVER. DE ARBEJDER HELE NATTEN. RYK DERFOR FREM TIL DEN 10. DEC.
4. DEC.	5. DEC.	6. DEC. EN NISSE HAR TABT LIM PÅ EN GYNGEHEST OG SIDDER FAST. VENT EN OMGANG.	7. DEC.	8. DEC.

Vi er en lille mærkelig gruppe, men en lille god gruppe samlet fra de tre korps, – sådan lidt skovmænd, lidt rovere, lidt stiftfindere, lidt seniorer. Vi bor i en lille by, og på et tidspunkt, hvor det så sløjt ud med spejderarbejdet i det hele taget hos os, var vi seks ældgamle, der fandt sammen og dannede en gruppe. Vi gjorde ikke så meget ud af 'uniformeringen', for det kan være svært at forklare, hvorfor nogle var grønne, en blå og en af en sær kulør mellem blå og khaki.

Nu var vi samlede en aften for at høre en plade med 'Linje 3', som Jep havde haft med hjem fra Århus. Vi var indstillet på hygge og så småt drøftelse af vor vilde, vildsomme vildmandsfærd til sommer i Laplandet. Men som vi sad der afslappede og henslængte, kom vor dynamitbombe Hanne, som den sidste og klaskede vredt en avis i bordet og erklærede på sin energiske måde: »Vi må altså gøre noget ved det!«

Det, der havde hidset hende, var en artikel om en fremtrædende politiker, der var karakteriseret som »en flink, pæn spejderdreng«. »Og vi ved da nok, hvad det vil sige«, sagde hun vredt, » – og jeg har lige læst en erindringsbog, en af min mors venner har sendt hende. OK, så er den fra oldtiden, men også der læser man, at soldaterne gik som spejdere går op og ned ad Algade højre venstre højre venstre et to et to.«

Ja, Klavs havde da forresten også et udklip, han havde villet vise os, hvor var det nu? ...

VI MÅ ALTSÅ GØRE NOGET VED DET

Af Annesofie Hermann – Illustrationer Thora Lund

her, en lidt lommenusset lap, hvor man kunne læse, at der og der skulle der være nytårsparade. »Og vi skal så igen se gamle mænd og små drenge med blå frysende knæ og høre om deres spejderære.«

»Ja jeg ved ikke«, sagde den vrede Hanne, »hvorfor vi altid skal læse om spejdere, som de teede sig i vore bedsteforældres tid? Det var helt OK dengang. Men gør vi noget galt i nutiden? Vores nutid?«

Dette store spørgsmål var en udfordring til Mads, der elsker at arrangere kurser og seminarer – og selv at deltage i sådanne og komme beriget og meget talende hjem: »Vi må samles med nogle andre fra divisionen i en weekend og tale om det. Det drejer sig om vort image.« Mads kan fine ord og svære ord, men vil han sætte noget i gang – ja så får han det også sat i gang.

Hans telefon må have glødet

dyrt, men der kom det resultat, at en weekend i begyndelsen af januar skulle vi mødes med andre skovmænd, seniorer, rovere osv. i Silkeborg. Der havde man en god stor hytte med opvarmningsmuligheder – ikke at foragte i den lunefulde danske vinter.

Det havde sneet en del om natten, da vi mødtes på stationen lørdag eftermiddag – tidligt – vi skulle have tid til en lang aften- og nattesnak og en opsummering søndag formiddag. Himlen lignede en gammel kulsæk, og det var temmelig koldt. Vi medbragte soveposer og aftensmadpakker og mosede ind i en kupé sammen med en ung mor med et meget nyt barn. Moderen så skræmt på os, men Klavs, der engang må blive en mønsterfar, erklærede, at det bedste, han vidste, var småbørn, og at han ville være vuggestuekonsulent på sine ældre dage.

Vi var ikke kommet ti km fra vor hjemstav, før toget prustede ildevarslende, stønnede sygt og gav op.

Vi talte alvorsfuldt ud fra vort program om det, vi skulle drøfte med andre storartede jyder. Hvorfor var vi altid lettere til grin? Hvorfor blev vi altid omtalt som naive, knæfrysende, stivhattede, lettere idioter, helt ude af trit med nutiden? Vi blev ivrige, da vi debatterede, og den unge mor så skræmt på os.

Toget lungepustede sig igang igen – og nu så vi, at det, der om morgenen lignede kulsække på himmelen, ikke var fyldt med kul men med sne. Af og

til standsede toget, gispende astmatisk. Sneen vældede, væltede, fossede.

Togføreren, der var ret kraftig, gungrede ned gennem gangen og opfordrede alle våbenføre mænd til at melde sig ved skovlene. (Ja, han sagde måske ikke våbenføre, men sådan noget lignende.) Klavs, Mads og Jep sprang op og var væk i lang tid. Hanne, Lone og jeg drøftede m/k-problemer, og om vi skulle melde os? Inden

vi var kommet til en beslutning, kom drengene tilbage, og toget mosedede lidt fremad. Det er ikke for ingenting, småbørn taler om »fut-tog«. Vort tog sagde meget *fit* i sine anstrengelser.

Jeg ved såmænd ikke, hvor længe vi havde kørt, før toget med snøft og beklagelse igen gav op.

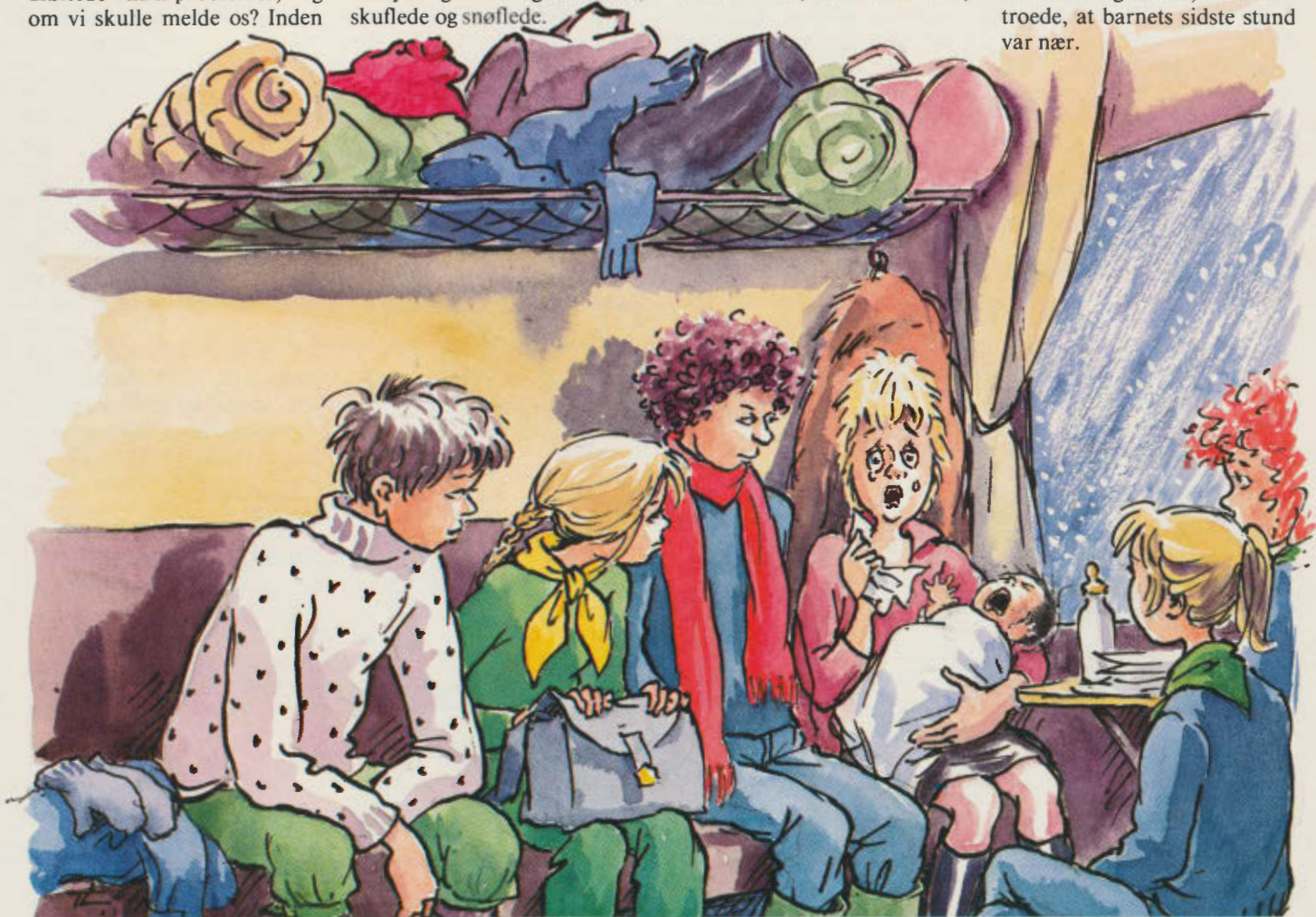
De »våbenføre« og en enkelt valkyrie gik ud og skovlede, skuflede og snøflede.

Vi skulle have været fremme kl. 14. Nu var den 16, og det skumrede og tussede.

Pludselig begyndte den meget unge mutter med det meget lille barn at græde ned i et lillebitte lommertørklæde. Hvad hvis hun ikke kom frem kl. 16? Hun havde ikke mere mælk med. Straks satte det lille barn i med et vældigt vræl! Selv meget små børn forstår mere, end man tror,

når det drejer sig om mælkeblandinger!

De skovlende kom ind med sunde, røde kinder og glad samvittighed. Toget gik atter igang, alle åndede lettet op undtagen det lille barn, som var ved at blive en vred ung mand, blå i hovedet af arrigskab og fægtende med små knyttnæver i luften. Mutteren, der var lige så ung som vi, var fortvivlet og så ud, som hun troede, at barnets sidste stund var nær.

Men toget kørte jo da ihvertfald. Det kørte rigtig flinkt, selvom sneen væltede sådan ned, at ingen kunne ane, hvor vi egentlig var. Så, et kvarter efter, gav lokomotivet op igen med en sørgelig brægen. Drengene gjorde sig umage for ikke at sukke; de var ikke helt udhvilede til ny tørn. Den lille var nu så vred, at vi alle var bange for, der skulle springe noget i hans stemmebånd. Og hvad hjælp vore madpakker, når den lille nyskabning i sin vrede til overmål viste alle sine lyserøde, tandløse gummer?

»Den Gungrende« råbte ned ad gangen, at denne gang var det sådan set ikke snedriver, det var galt med. Det var nogle sporskifter, der var frosset til – og ingen kunne ane, hvornår vi nu kunne komme videre, men vi var på X-købing station. Ja, den var ikke stor, men man kunne da ringe hjem, hvis der var noget. Mads sprang op og ville ringe til »seminar-lederen« i Silke-

borg. Han kom tilbage med den besked, at i andre tog sad andre fast, nogle var klogeligt blevet hjemme, et enkelt hold, der skulle komme i bil, vidste man ingenting om – »og vi kunne lige så godt tage hjem igen«.

Det lo man meget af *den* eftermiddag!

Men den gode Lone kunne ikke holde sorgen ud hos det lille barn og dets ligeså triste og ikke så højtrædende mor. Hun greb en sutteflaske og forsvandt. Der var syv små trætte huse, der klyngede sig til stationen, men Lone fandt hurtigt gode mennesker, der ikke bare fyldte flasken, men gav hende en hel karton mælk. Den lille mand gurgede mælk i sig, som havde han aldrig fået mad. Klokkeren var 18 og vi delte madpakker med hinanden og Brians mor – hun hed Connie – og alle var glade og tilfredse med, at Brian bøvse og pruttede midt i sit måltid.

Alle havde det rart. »Jamen,

er her ikke lidt koldt?« spurgte Hanne. Jo, der var simpelthen ingen varme i rørene. Mads gik ud for at undersøge, hvordan *det* kunne være, og kom tilbage med den lidet opmuntrende besked, at når toget *ikke* kørte, var der ikke »overskudsvarme« til kupeerne. Så måtte vi jo rulle soveposerne ud!

Brians mor havde fine (men næppe forede) støvler på, og hendes spidse nylonknæ stak ud i kupékulden. Hun fik en af poserne, og Lone og Hanne kravlede sammen i én pose. Alle lignede vi sære larver med anorakkernes hætter bundet over strikhuerne og soveposer til halsen. »Den Gungrende« råbte opmuntrende, at måske kom vi igang om et par timer. For at det ikke skulle være løgn, gik lyset pludselig ud. Vi blev enige om, at det var nok »spild-lys« vi manglede, så der var ikke noget at gøre. Fra Mads' hjørne lød det, at nu kunne vi lige så godt gå vort program igennem: Pkt. 1: Er det uniformen, folk ikke kan lide?

»Er I spejdere?« lød det forbavset fra Connie. »Jamen I har da ikke sherif-hatte eller bare knæ!« »Hvad ved du mere om spejdere«, spurgte Mads i mørket. Var han *lidt* arrig? Ja, hun vidste egentlig ikke noget – var der noget med gamle damer, der skulle følges over gaden? Noget med at sælge mærker til gigtens fremme og sådan noget? Åh jo, og var der ikke en prinsessespejder – eller var det prins Henrik? Mørket løste noget i Connies hæmninger. »Jo«,

sagde hun, vi måtte ikke være kede af det, men der var nu noget underlig »frelst« ved spejdere. Begrebet kunne vi ikke nærmere få forklaret. Mads skrev ved sin hensygnende lommelygte det, vi her havde fået ud af vor Gallupundersøgelse, ned på et papir til senere brug. Nu sov Brian, vi døsede alle, kun de blårøde, iskolde næser, der stak ud over poserne ville kunne vise, at her var en flok mennesker.

Vi vågnede med et sæt, da toget med et bump gik i gang – hjemad. Det sneede ikke mere, men ruderne var frosset helt til. Ved midnatstide råbte »Den Gungrende« med triumf i stemmen, at nu var vi kommet hjem igen!

Vor lille by var næsten væk i sne. Ingen forsøg var gjort på rydning. Stakkels Jep havde nok sine 3 km at vade hjem til Sygehuset. Mads greb liften med Brian, som vågnede til ny vrede energi. Klavs hankede op i alle Connies tasker og plastikposer: »Nå, hvor skal I så hen?« Det var heldigvis ikke så langt.

– Næste søndag tog vi brædderne på og drog på alle tiders skitur. En gang, da Klavs samlede Hanne op af en snedrive, viklede hendes ski på plads og børstede hende af, sagde han: »Jeg mødte forresten Connie igår. Vores tur har ikke været forgæves, for hun sagde, at Brian skal være spejder, når han bliver *lidt* større. For hun var kommet i tanke om noget: Spejdere skal være hjælpsomme – og det er altid pænt, sagde hun!«

Film eller levende billeder er overhovedet ikke levende i virkeligheden.

Når filmbilledet bevæger sig på lærredet, er det synsbedrag. I virkeligheden er det bare en hel masse lidt forskellige fotografier, der bliver vist lynhurtigt efter hinanden – så hurtigt, at øjet tror, at det er ét billede, der bevæger sig.

Fotografierne sidder i en lang række efter hinanden på en filmstrimmel, som kører igennem filmapparatet med en hastighed af 24 billeder pr. sekund.

Der behøver dog ikke at være fotografier på strimlen, det kan ligeså godt være tegninger, og det er hemmeligheden ved tegnefilmen.

Verdenshistoriens første tegnefilm blev lavet i Paris i 1905. Den var meget primitiv. Tegneren hed Emile Cohl og hovedpersonen var en tændstikmand ved navn »hr. Stop«. Den første rigtig vellykkede tegnefilm blev til i Amerika i 1909. »Gertie, den træuede dinosaur« var tegnet af Winsor McKay. Han optrådte selv på scenen med et lysbilledforedrag om kæmpeøgler.

Pludselig begyndte en af øglerne på lærredet at bevæge sig. McKay gav den ordre og øglen udførte kunststykker for det begejstrede publikum.

Snart blev tegnefilm en populær kunstart, og man begyndte at lave seriefilm med populære figurer fra avisernes tegneserier, f.eks. *Knold og Tot* og *Gyldenspjæt*. Senere kom originale tegnefilmsfigurer som *Klovnene Koko* og *Katten Felix* til.

Tegnedrengene præsenterer: TEGNEFILMENS MYSTERIUM

Juleaften 1927 sad en fattig amerikansk tegner og frøs i en gammel garage, som han havde indrettet til tegnestue.

Han sad og smuldrede sin sidste brødkrumme ud på gulvet til en lille mus, der havde søgt ly i garagen. Tegneren syntes, at musen var så sød, og pludselig fik han en idé. Han ville lave en tegnefilm med musen i hovedrollen.

Musen blev først kaldt Mortimer, men tegnerens kone Lillian syntes, at navnet *Mickey* var sødere. Så blev musen døbt *Mickey Mouse* og tegneren, der hed *Walt Disney*, begyndte at tegne.

Den første Mickey Mouse-film var samtidig den første tegnefilm med lyd. Den hed »*Steamboat Willie*« og blev en dundrende succes.

Disney fik en kontrakt på at lave en film om måneden. Da der skal bruges ca. 10.000 tegninger til en 7 minutters tegnefilm, kunne Disney selvfølgelig ikke klare det alene. Han ansatte en masse andre tegnere til at hjælpe sig.

I 1934 fandt nogle af dem på at tegne søspejder-uniform på en and. Disney kunne lide det, og *Anders And* var født. Tegnefilmens guldalder begyndte. I årene 1930-50 blev alle disse kendte ansigter til: *Skipper Skrak*, *Daffy*, *Snurre Snup*, *Tom & Jerry*, *Søren Spatte* osv.

I 1939 havde Disney premiere på verdens første tegnefilm i spillefilmslængde (1½ time): *Snehvide og de syv dværge*. 3-400 tegnere arbejdede i 4 år på en af historiens største succeser. Nu har den kørt for fulde huse verden over i 43 år.

Tegnefilm i Danmark

Nu er Amerika ikke det eneste sted i verden, hvor der laves tegnefilm. Især Østeuropa (Polen, Tjecoslovakiet, Jugoslavien og andre lande) har en stor produktion. Men også i Danmark sker der noget.

Storm P. lavede i 1920 et par små film om »Nummermændene«. I 1946 havde den første lange danske biograftegnefilm, »Fyrtojet«, premiere. Senere fulgte »Prinsessen på Ærten« og »Svinedrengen« (1962), »Bennys Badekar« (1970) og i 1975 »Robinson Columbus«.

Vores »filmselskab« består for det meste af os to, Tønnes og Anders. Vi er uddannet på Kunsthåndværkerskolen og udlært som tegnefilmstegnere på Fiasco Film's »Bennys Badekar«.

Siden da har vi lavet en hel del film, især til TV – oftest i samarbejde med Flemming Quist Møller og Svend Johansen.

Dem, I kender bedst, er nok indledningsfilmene til Kikkassen, Legestuen og Ungdomsredaktionen, og ikke mindst »Snuden«.

Vi forbereder for tiden den femte lange danske biograftegnefilm. Titlen bliver »Snuden og Otto« og den kommer til at foregå dels her i Danmark, og dels i Afrika, hvor Snuden og dens ven odderen Otto møder slanger, flodheste, krokodiller og danske turister. Vi skal lige have tegnet 90-100.000 tegninger, før filmen er klar til premiere, så der går nok et par år, før vi ses i biografen!

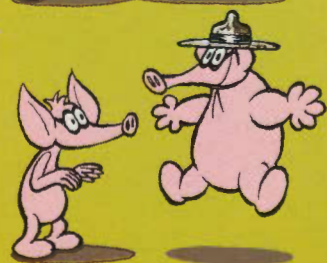
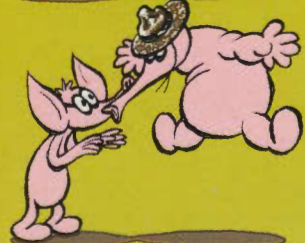
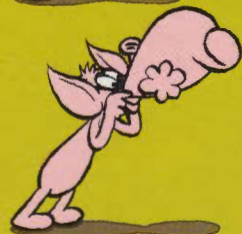

Gør det selv – helt uden filmkamera

Den mest komplicerede metode er »Celluloid-tegnefilm«. Baggrunden er fast, men figurerne tegnes med dækkende plakatfarve på helt gennemsigtige celluloid-ark (plastik-folie). En ny figur-tegning for hvert eller hvertandet billede på filmen. Altså 12-24 nye tegninger pr. sekund film.

Men man kan lave tegnefilm helt uden at bruge kamera. Tag en blank filmstrimmel og tegn eller rids direkte på filmen. Kør den i fremviseren og se, hvad der sker.

Tag en tegneblok med spiral i ryggen. Tegn en tændstikmand på den sidste side i blokken. Tegn den samme mand i en lidt ændret stilling på den næstsidside og så fremdeles til hele blokken er fyldt. Hvis man bladrer hurtigt igennem blokken, ser det ud, som om tegningerne bevæger sig.

PIXILATION

(Tegnefilm uden tegninger)

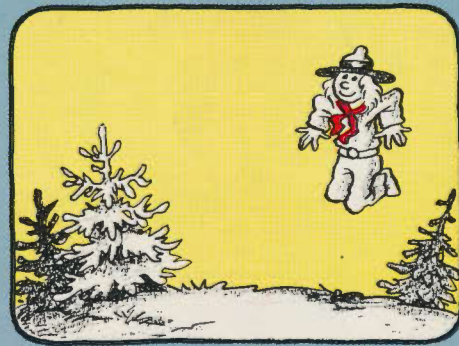

LÅN ET SUPER-8 KAMERA DER KAN TAGET ET BILLEDE AD GANGEN (ENKELTBILLEDER).. SÆT DET PÅ ET SOLIDT KAMERASTATIV - DET MÅ IKKE KUNNE ROKKES EN TØDEL UNDER OPTAGELSEN!

idé1

STIL EN SPEJDER MED SIDEN TIL KAMERAET I PASSENDE AFSTAND..-DET SKAL SE SÅDAN UD I SØGEREN...

BED SPEJDEREN TAGET ET HOP PÅ STEDET, OG TAG ET BILLEDE, NÅR PERSONEN ER ØVERST I HOPPET...

LAD FILMSTJERNEN GÅ CA. EN SKOLÆNGDE FREM.. - ET NYT HOP PÅ STEDET, OG ET NYT BILLEDE TAGES..

EN SKOLÆNGDE FREM..-ET HOP OG ET BILLEDE O.S.V. INDTIL SPEJDEREN ER NÅET HELE VEJEN GENNEM BILLEDfeltET...

FILMSTRIMMELEN KOMMER PÅ DEN MÅDE TIL UDELUKKENDE AT BESTÅ AF BILLEDER AF ÉN, DER SVÆVER OPPE I LUFTEN (DER ER JO IKKE BLEVET FILMET, NÅR SPEJDEREN STOD PÅ JORDEN).

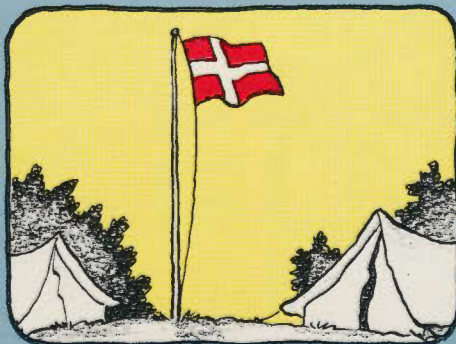

NÅR FILMEN KØRES I FREMVISEREN, VIL DET SE UD SOM OM AT VEDKOMMENDE FLYVER GENNEM LUFTEN..

idé2

TOTALBILLEDE AF LEJRENS FLAGSTANG. BIND FLAGET FAST LIGE OVER JORDEN, SKYND JER UD AF BILLEDET, OG KNIPS.

HEJS FLAGET CA. EN HALV METER OP.. TAG ENDNU ET BILLEDE, OG SÅ FREMDELLES, TIL FLAGET ER HELT I TOP...

PÅ DEN FÆRDIGE FILM VIL DET SE UD SOM OM FLAGET SELV GÅR TIL TOPS.. PÅ SAMME MÅDE KAN LEJRBÅLET SAMLE SIG SELV - TELTET REJSE SIG - EN SNEMAND BYGGE SIG SELV, OSV...

HVIS I NU VIL VIDE MERE OM TRICK- OG TEGNEFILM, SÅ LÆS:

»Bogen om smalfilm«, Politikens Forlag - OG HVIS I KAN ENGELSK:

»The Animation Book« by Kit Laybourne, Crown Publishers, Inc. New York ISBN: 0-517-529467

GOD FORNØJELSE *Tequechene*

NEDDEKNÆKKEREN

Mr. Magic

1 MAGISKE KORT

Tryllekunstneren har nogle magiske kort. Når de sættes sammen to og to, giver de navnene på nogle danske byer. Hvilke?

2 MYSTISK KVADRAT

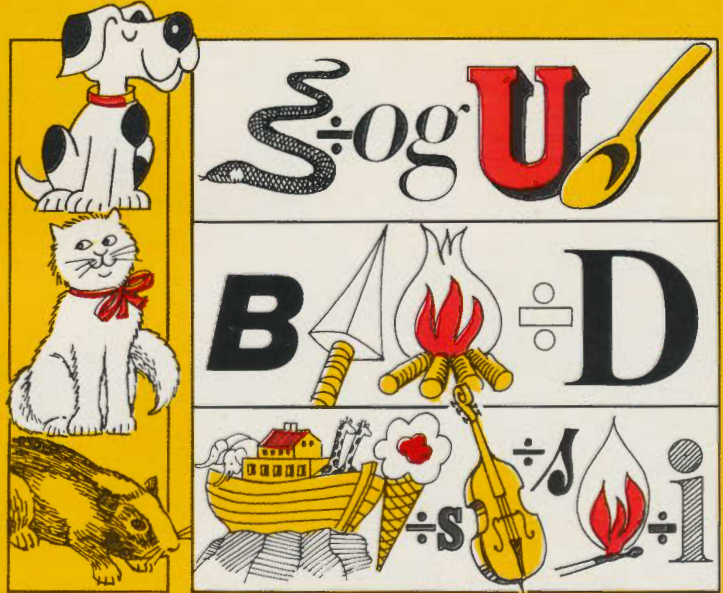
Indsæt alle tallene fra 1 til 10 i Mr. Magic's mystiske kvadrat – men sådan at summen bliver 34 i alle vandrette og i alle lodrette rækker samt fra hjørne til hjørne.

	11		
16		13	
		12	
	14		15

3 HVAD HEDDER DYRENE?

Hvad hedder Mr. Magic's dyr? Det kan du finde ud af ved at løse rebusserne.

4 ORDLEG

Skriv et ord i hvert midterfelt, som både kan slutte ordet før og danne begyndelse på det følgende. Når du har fundet alle de rigtige ord, danner den lodrette række af førstebogstaver navnet på noget, som de fleste kommer i forbindelse med juleaften.

MAD		BÅD
FLØDE		TERNING
PIGE		FERIE
BAG		ÅR
JULE		HUE
JULE		BOD
PISKE		RET
MELLEM		GANG
GADE		TRIN

5 TAL DER GÅR IGEN!

I skemaet herunder er der 4 tal, der forekommer netop tre gange hver. Hvad er det for 4 tal?

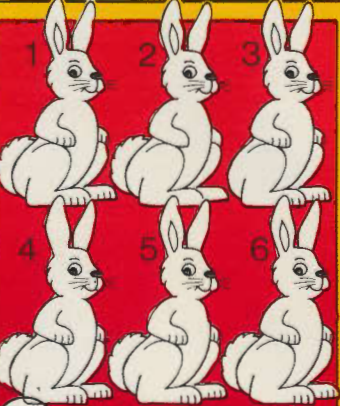

12	31	73	7	61	36	82	18	34	59
37	67	41	76	66	37	79	11	53	75
53	6	57	13	26	5	49	69	22	31
22	76	34	63	41	18	87	57	26	67
26	12	50	1	73	24	21	16	6	16
21	69	31	55	15	47	71	12	41	79
44	84	18	28	75	55	38	69	53	38
61	3	24	79	37	82	1	63	84	47
57	26	61	41	79	31	59	18	15	69
37	49	12	6	28	87	22	75	61	57

6 SØSKENDE

Her står Mr. Magic's fem børn, på række efter alder, idet Peter er den yngste. Børnenes samlede alder er 50 år. Ingen har samme alder som nogen af de andre. Hanne er 7 år yngre end Niels, Ole er dobbelt så gammel som Peter. Hannes alder er et lige tal. Hvor gammel er Ella?

7 KANINER

Mr. Magic har trukket 6 kaniner op af en hat. De ser ens ud, men kun to er helt ens. Hvilke?

8 Da tryllekunstner-familien flyttede sidste måned, måtte de tage den kakkelfrise ned, der forestiller bedstefar. Desværre har de fået dem sat forkeret op. Kan du bringe sagen i orden?

9

Når man er dygtig, kan man jonglere med mange ting på én gang, men det kan ske, at enkelte ting ikke kommer ned igen. Her mangler to ... hvilke?

10 TO BIDDER FOR MEGET

Mr. Magic er også dygtig til kortkunster. Han klippede et kort i stykker, og så skulle publikum sætte dem sammen igen. Men han laver numre, så der er to bidder til overs. Kan du se, hvilke bidder, der ikke hører med til kortet?

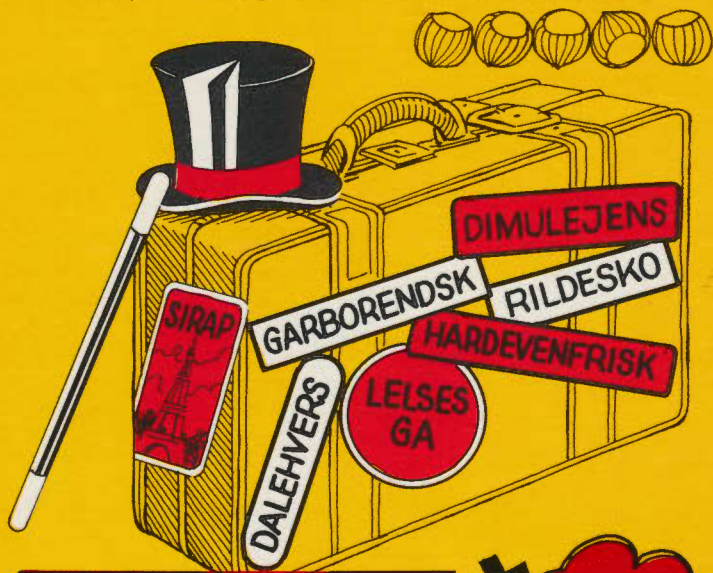

11 STÆRKE PIGER

To tvillinger er assistenter hos Mr. Magic. Når de står på hovedet af hinanden, ser det ud som en spejling. Men kan du se tre forskelligheder?

- 12 "REJSEFEBER"** Her ser vi Mr. Magic's kuffert med mærkater fra de byer, hvor han har optrådt. Desværre er der blevet rodet rundt i bogstaverne. Kan du »rydde op« i ordene og fortælle, hvilke bynavne, der skjuler sig.

22	18	19	4	= 25
22	8	13	2	= 25
22	8	13	8	= 25
22	16	2	11	= 25

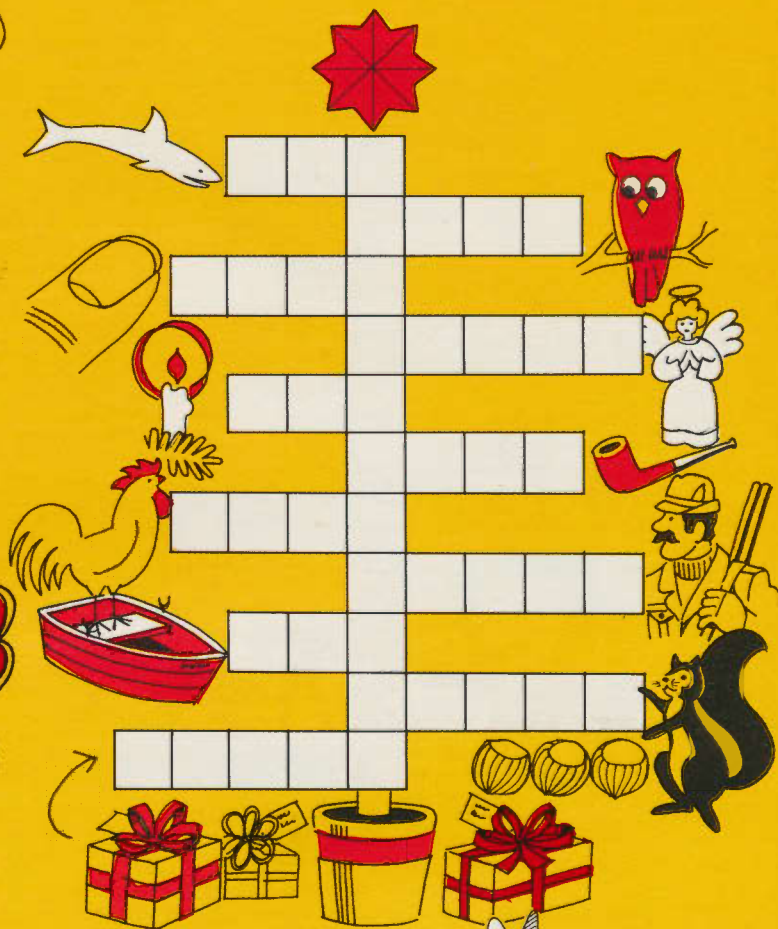
- 13** Sæt plus- og minustegn i regnestykkerne her, så facit kommer til at passe.

- 15 UDSTYR** På de tre tegninger ser du 3 tryllekunstneres udstyr. Der er noget, som hver af dem er alene om, og der er andet, de er fælles om. Hvilke remedier bruger de alle tre? Det drejer sig om fire ting.

- 14 JULETRÆET** Mr. Magic tryller også med ord. Fyld rammerne ud med bogstaver, så ordene svarer til tegningerne før og efter rammen. Derved får du ned gennem midten et kendt ord i en lidt omvendt udgave.

16 REBUS Prøv, om du kan løse rebus'en og læs det hele bag fra. Så skulle du finde en verslinie fra en sang, der passer til juletiden.

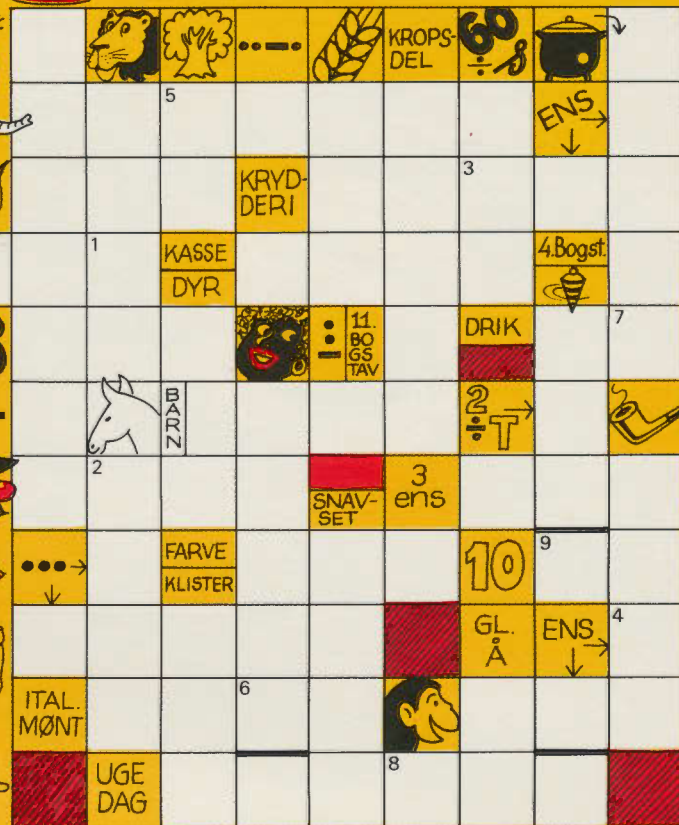

17 KRYDSORD

Og som sidste nummer præsenterer tryllekunstneren en kryds og tværs. Bogstaverne i de felter, som har numre, danner navnet på et kendt motto, som du skriver på næste side.

TRAK

NODDEKNÆKKER-PRÆMIER

Ved hver af opgaverne her står, hvor mange nødder, du har «knækket» ved at finde den rigtige løsning. Hvert svar skrives ind på løsningsarket på næste side, og til sidst skriver du, hvor mange nødder du har samlet. Løsningerne skal sendes ind til adressen til højre, hvis du vil væ-

re med i konkurrencen om præmierne. Hvis du gerne vil undgå at klippe i Spejderjul, må du godt sende en kopi, men så skal du klippe det lille hjørne af og klistre det på.

Alle, der har samlet over 15 nødder, deltager i lodtrækningen om

1. Hagloff rygsæk (Hajk jun.)
2. Sovepose (Scout II)
- 3-5. Karmat soveunderlag
- 6-8. Silva kompas (Type 4)
- 9-15. Lommerygsæk.

Alle, der har samlet over 30 nødder, deltager desuden i lodtrækningen om

1. Cykelvogn/Patroljekarre (Mini-Maxi)
2. Hagloff rygsæk (Skarja)
3. Cykeltaske (Base-Camp)
4. Poncho (Helly Hansen)
5. Silrekniv
- 6-8. Karmat soveunderlag
- 9-11. Silva kompas (Type 4S)
- 12-15. Tursæk
- 16-20. Bog («Årets gang i naturen»)

Husk: Løsningerne skal sendes inden 5. januar til os for at være med.

LØSNINGER

1 MAGISKE
KORT

HVAD ER
BYNAVNENE?

_____

_____

2

DE
RIGTIGE
TAL ER:

	11		
16		13	
		12	
	14		15

3 DYRENES NAVNE:

4 ORDLEG:

5 4 TAL DER GÅR IGEN
3 GANGE:

6 ELLA ER:

ÅR

7 HVILKE TO
KANINER
ER ENS?

Nr. _____

Nr. _____

8 KAKLERNE
SAMLES
SÅDAN:

9 TO TING DER IKKE
KOM NED:

10 TO BIDDER
FOR MEGET

11 TVILLINGER
3 forskelle

12 "REJSEFEBER"
DER RIGTIGE BYER

LESES
GA

13 PLUS &
MINUS
SÆTTES
SÅDAN:

22	18	19	4 = 25
22	8	13	2 = 25
22	8	13	8 = 25
22	16	2	11 = 25

JULETRÆET

14 Kendt ord
bagfra:

15 Udstyr
4 ting

16 REBUS
LØSNING:

17 KRYDSORD
NØGLEORD:

LØSNINGER INDSENDT AF

NAVN _____

ADRESSE _____

POSTNR. _____

BY _____

ANTAL NØDDER _____

SPEJDERJUL 1982

UDGIVERE:
KFUM-Spejderne
i Danmark

Det Danske
Spejderkorps

KFUK-spejderne
i Danmark

Redaktion:
Lis Christensen
Kirsten Lund Frandsen
Ulla Thorup
Bente Øst-Hansen
Børge Jensen
Carsten Thomasen
Niels Thure Krarup (ansvh.)

Omslag samt side 25-27:
Per Illum

Side 2:
Bodil Kaalund

Side 7:
Spejderfrimærkeklubben

Side 23-24:
UNICEF fotos

Nøddeknekkeren:
Erik Uggerhøj

Lay-out og
Tilrettelægning:
Torben Madsen
Grafisk Tegnestic
Herning

Sats, repro og tryk:
Fyens Stiftsbogtrykkeri A/S

© Spejderforlaget A/S 1982

ISSN 0108-1179
ISBN 87-7041-127-1

Pris: 12,00
(inkl. moms)

